

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXII-ТО ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

III РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 18

София, сбота, 7 декември

1929 г.

21. заседание

Петък, 6 декември 1929 година.

(Открито отъ подпредседателя В. Димчевъ въ 16 ч. 25 м.)

Председателстващъ В. Димчевъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито.

Присъствуватъ нужното число народни представители, за да се счита заседанието законно.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитъ г. г. народни представители: Агушевъ Еминъ Тахировъ, Андреевъ Никола, Андреевъ Ставри, Апостоловъ Драгомиръ, Аретовъ Никола, Бечевъ Милко, Бешковъ д-ръ Иванъ, Богдановъ Димитъръ, Божковъ Борисъ Наковъ, Бояджиевъ Стефанъ, Бояджийски Илия, Бурмовъ Никола, Василевъ Григоръ, Владовъ Никола, Вълчовъ Вълчо Даскаловъ, Гавалюговъ Йорданъ, х. Галибовъ Хюсеинъ, Георгиевъ Кимонъ, Георгиевъ Страшимиръ, Губидѣльниковъ Георги, Димевъ Борисъ, Димитровъ Стефанъ, Думановъ д-ръ Никола, Евтимовъ Борисъ, Ерменковъ Трифонъ, Ецовъ Борисъ, Желъзовъ д-ръ Димо, Ивановъ Савчо, Икономовъ Димитъръ, Илиевъ Георги, Капитановъ Трифунъ, Каранджуловъ Иванъ, Кожаклиевъ Колю, Кознички Величко, Колевъ Боню, Колевъ Иванъ, Кулишевъ Георги, Куртевъ Иванъ, Куцаровъ Янко, Кузмановъ Анани, Личевъ Несторъ, Лѣкарски Иванъ, Манасиевъ Добри Даневъ, Маноловъ Калоянъ, Мановъ Христо, Мечкарски Тончо, Милевъ Мило, Миновъ Петъръ, Миховъ Запрянъ, Мишайковъ Димитъръ, Муравиевъ Константинъ, Неновъ Александъръ, Нешковъ Георги, х. Николовъ Иванъ, Николовъ Коста, Ноевъ Кирилъ, Паневъ Малинъ, Пеневъ д-ръ Йовчо, Петевъ Вичо, Петровъ Аврамъ Стояновъ, Пиронковъ Александъръ, Пъчевъ Георги, Рашковъ Христо, Силяновъ Христо, Славовъ Кирилъ, Стояновъ Христо, Стоянчовъ Любомиръ, Такевъ д-ръ Владимиръ, Тахтаджий Никола Костовъ, Толевъ Борисъ, Търкалановъ Никола, Хитриловъ Александъръ, Цвѣтковъ Цвѣтко и Яневъ Сотиръ)

Съобщавамъ на Събранието, че председателството е решило отпуски на следнитъ народни представители:

- На г. Йорданъ Мирчевъ — 5 дни;
- На г. д-ръ Борисъ Николовъ — 5 дни;
- На г. Григоръ Василевъ — 2 дена;
- На г. Димитъръ Яневъ — 4 дни;
- На г. Борисъ Евтимовъ — 2 дена;
- На г. Христо Горневъ — 3 дни;
- На г. Савчо Ивановъ — 2 дена;
- На г. Добри Митевъ — 1 день;
- На г. Недѣлчо Топаловъ — 2 дена;
- На г. Христо Мариновъ — 3 дни;
- На г. Никола Владовъ — 3 дни, и
- На г. Димитъръ Стефановъ — 1 день.

Постъпило е питане отъ народния представител г. Константинъ Томовъ къмъ г. министра на търговията, промишлеността и труда — относно направеното отъ страна на министерството за туряне край на стачката въ Свищовската търговска гимназия и какво мисли да направи министерството, за да могатъ всички ученици, безъ изключение, да бждатъ приети въ гимназията и продължатъ образованието си.

Това питане ще се изпрати на г. министра, за да отговори.

Постъпило е питане отъ луковитския народенъ представител г. Иванъ Петровъ къмъ г. министъръ-председа-

теля и министъръ на вътрешнитъ работи и народното здраве, въ което, като припомня за деянията на бандата на Дочо Узуновъ и статията, която запитвачтъ е писалъ въ в. „Миръ“, засѣгаща въпроса за отговорността на нѣкои полицейски органи въ Плъвенски окръгъ; като напомня отговора на плъвенския окръженъ управителъ г. Хайдудовъ и писмото, изпратено отъ последния до запитвача, въ което заявява, че, ако не отговори запитвачтъ на желанието му — дуелъ — той ще потърси удовлетворение, както намѣри за добре; като припомня за незаконното задържане и за побоя, нанесенъ на луковитския помощникъ-кметъ Ракитски отъ полицейския приставъ Коста Стефановъ и други стражари, пита: може ли плъвенскиятъ окръженъ управителъ Хайдудовъ да заема тоя високъ постъ, и защо побойницитъ стражари и полицейскиятъ приставъ Стефановъ досега не сж уволнени и дадени подъ съдъ?

Това питане ще бжде изпратено на г. министра, за да отговори.

Пристъпваме къмъ първата точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за измѣнение чл. 18 отъ закона за земеделѣлскитъ опитни и контролни институти.

Министъръ В. Молловъ: Г. министърътъ на земеделѣлието е заетъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Понеже г. министърътъ на земеделѣлието е заетъ за известно време, до неговото идване, тая точка отъ дневния редъ се отлага, или пъкъ ще се разгледа въ следующето заседание.

Пристъпваме къмъ втората точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за одобрение XIV-то и XXI-то постановления на Министерския съветъ, взети въ заседанията му отъ 31 юлий 1929 г., протоколъ № 65, и отъ 6 септемврий същата година, протоколъ № 73.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ П. Гаговъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ на трето четене прочетения законопроектъ, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 7)

Пристъпваме къмъ третата точка отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за измѣнение закона за трудожитъ земеделѣлски стопанства — продължение разискванията.

Има думата народниятъ представител г. Славчо Дръновски.

Д. Гичевъ (з. в): Г. министърътъ на земеделѣлието не е тукъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Присъствуватъ други отъ г. г. министритъ. Г. министърътъ на земеделѣлието ще дойде следъ малко.

С. Дръновски (з): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Въпросътъ, който ни занимава днесъ, е доста

сериозен и, наистина, заслужава да се спремъ на него повече.

Н. Пждаревъ (д. сг): По кой законопроектъ ще говори, г. председателю?

Председателстващъ В. Димчевъ: По законопроекта за изменение закона за трудовитъ земеделски стопанства.

Н. Пждаревъ (д. сг): Че ако г. министърътъ го нѣма и разглеждането на единъ неговъ законопроектъ се отложи по-рано, защо ще се разглежда сега другъ неговъ законопроектъ?

Председателстващъ В. Димчевъ: Г. министърътъ ще дойде.

Н. Пждаревъ (д. сг): Но Вие обяхте, че го нѣма тукъ — единъ неговъ законопроектъ, който се отложи, а сега се почва разглеждането на другъ неговъ законопроектъ.

К. Лулчевъ (с. д): (Къмъ председателстващия) Не може, не бива така.

Н. Пждаревъ (д. сг): Да се запише това въ дневниците.

К. Томовъ (з): И азъ повтарямъ думитъ на г. Пждаревъ — да се запише това въ дневниците.

Председателстващъ В. Димчевъ: Тогава, ще пристѣпимъ къмъ точка четвърта отъ дневния редъ — одобряване предложението за одобрение споразумения между министра на финанситъ и предприемача по възобновяването на Народния театъръ, Маринъ П. Диковъ.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ П. Гаговъ (д. сг): (Прочита предложението изцѣло, заедно съ мотивитъ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 8)

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ прочетеното предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 8)

Пристѣпваме къмъ точка девета отъ дневния редъ — одобряване предложението за задържане на държавна служба, докато бѣде замѣстенъ отъ българинъ, преподавателя въ клона на Държавното сръдно техническо училище въ градъ Луковитъ, руския подданикъ Евгений Ващенко.

Моля г. секретаря да го прочете.

Замѣстникъ-секретаръ д-ръ Н. Чирпанлиевъ (д. сг): (Прочита предложението изцѣло, заедно съ мотивитъ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 11)

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Никола Пждаревъ.

Н. Пждаревъ (д. сг) Г. г. народни представители! Не е имало случаи да се иска разрешение отъ Народното събрание за приемането на държавна служба чужди подданици и да не е обръщано вниманието на правителството, че тѣзи изключения трѣбва да бѣдатъ извънредно рѣдки и че само при една доказана необходимостъ за държавата да се прибѣгва до помощта на чужди подданици. Смѣтамъ, че г. министърътъ на благоустройството иска този чужденецъ да бѣде приетъ на държавна служба, защото нѣма българинъ да изпълнява тази служба. Но азъ се ползувамъ отъ случая да привлѣка вниманието пакъ на почитаемото правителство, че не бива да става това, което ставя сега. Отивате въ държавни институти и намирате тамъ прислужници чужди подданици. Та нима българитъ се свършиха, та нима нѣма българи способни за прислужници? Българи ходятъ безъ работа, боси, оголѣли, съ кръпки по задницитъ, нѣма съ какво да се хранятъ, обикалятъ държавнитъ институти, молятъ за работа, а държимъ чужденци прислужници! Ами това не може, г-да, да продължава повече! И азъ обръщамъ вниманието на почитаемото правителство — на всѣки министъръ поотдѣлно — специално на г. министра на търговията, промишлеността и труда, когото визирамъ въ случая, по поводъ на единъ неговъ институтъ, че това не може да продължава повече. Народното събрание е изказвало не единъжъ мнението си и желанието си, а правителството всѣкога е давало обещания, че ще приема чужди подданици при крайна нужда.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата г. министърътъ на общественитъ сгради, пжтищата и благоустройството.

Министъръ С. Василевъ: Г. г. народни представители! Преподавателътъ Евгени Ващенко е отъ нѣколко години въ България — отъ 1920 г. Азъ ще моля г. Пждаревъ, или който и да е другъ народенъ представителъ, да ми посочи лице, което да отговаря на ценза за тази длѣжностъ и още утре ще отдамъ заповѣдъ да го приема. Обаче до този моментъ нѣма такова лице. Срокътъ на Ващенко е изтекълъ още на 18 октомврий т. г. Не искахъ да лиша техническото училище въ гр. Луковитъ отъ единъ способенъ преподавателъ, затуй внесохъ това предложение, но съ условие, явилъ се българинъ, той ще освободи длѣжността и българинътъ ще бѣде назначенъ.

Моля да бѣде прието предложението, защото то е внесено по силата на една необходимостъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които одобряватъ предложението за задържане на държавна служба, докато бѣде замѣстенъ отъ българинъ, преподавателя въ клона на Държавното сръдно техническо училище въ гр. Луковитъ, руския подданикъ Евгений Ващенко, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 9)

Пристѣпваме къмъ точка шеста отъ дневния редъ — докладъ на прошетарната комисия

Ще се докладва по списъкъ VIII, пореденъ № 110.

Има думата докладчикътъ г. Иванъ Христовъ.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Комисията е решила: (Чете) „Отстъпва се безплатно на жителитъ на с. с. Старо-Орѣхово и Ново-Орѣхово, Варненска околия, ползуването отъ тревнитъ произведения въ държавното блато, находящо се между сѣщитъ села“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се отстъпи безплатно на жителитъ на с. с. Старо-Орѣхово и Ново-Орѣхово, Варненска околия, ползуването отъ тревнитъ произведения въ държавното блато, находящо се между сѣщитъ села, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѣщия списъкъ, пореденъ № 111.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Комисията е решила: (Чете) „Отпуска се на Калоянъ Тодоровъ Цампаровъ, отъ гр. Варна, живущъ въ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 10.000 л.“.

С. Дръновски (з): За каква заслуга се отпуска?

Г. Марковъ (з. в): Кой е човѣкътъ?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Г. г. народни представители! Калоянъ Тодоровъ Цампаровъ е бившъ войникъ, който е пострадалъ при изпълнение служебнитъ си обязанности презъ време на войната. Билъ е морякъ и е получилъ туберкулоза въ рѣцетъ и лѣвния кракъ.

Р. Василевъ (д. сг): Въ подводница е билъ и тамъ е загиналъ.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Сега той има нужда отъ лѣчение, обаче нѣма сръдства.

Комисията се занима съ този въпросъ и реши да му се отпусне еднократна държавна помощъ въ размѣръ 10.000 л.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се отпусне на Калоянъ Тодоровъ Цампаровъ, отъ гр. Варна, живущъ въ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 10.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ VII, пореденъ № 165

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Комисията е решила: (Чете) „Опрощава се на жителитъ на с. Айваджикъ, Варненска околия, сумата 94.744-12 л. обезщетение въ полза на държавното съкровище по нарушение закона за горитъ, съгласно писмото № 240 отъ 18 януарий 1926 г. на варненския държавенъ лесничей“.

Г. г. народни представители! Ще дамъ едно малко пояснение по този въпросъ. Презъ 1922 г. неизвестни злосторници отиватъ въ с. Айваджикъ и — знаете какви сѣ правитъ на селското население — за да си отмѣстятъ на това село, забѣлватъ 101 дървета отъ дънера. Тази частъ отъ гората, която е била забѣлена, е изкоренена. По тогава съществуващия законъ за горитъ е следвало да се състави актъ на сѣщото село, което е най-близкото до мѣстото, където е извършено туй нарушение. И действително лес-

ническият е съставил акт, и жителит на това село сж глобени съ сумата 94744-12 л. По нѣмане на срѣдства да обжалватъ туй постановление на държавния лесничей, тѣ сж пропуснали срока за обжалване и това решение е влѣзло въ сила.

Впоследствие тия хора подаватъ една молба до Народното събрание и искатъ опрощаване на тая сума. То е много бедно бадканско селце. Гората, въ която е станало нарушението, тая година е изсѣчена, и сж продадени всичкитъ материали.

Комисията реши да се опрости на жителит на с. Айваджикъ тая сума, понеже селото е бедно и жителит на това село нѣматъ никакъвъ поминѣкъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сж съгласни съ решението на комисията, да се опрости на жителит на с. Айваджикъ, Варненска околия, сумата 94744-12 л. обезщетение въ полза на държавното съкровище по нарушение закона за горитъ, съгласно писмото № 240 отъ 18 януарий 1926 г. на варненския държавенъ лесничей, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списѣкъ VII, пореденъ № 164.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Постѣпило е заявление отъ Владимиръ Тодоровъ Иерусалимовичъ, отъ гр. Стара-Загора, съ което моли да му се отпусне народна пенсия или помощъ, като участникъ въ Освободителната война.

Владимиръ Тодоровъ е старъ поборникъ отъ войната презъ 1877/1878 г. Сега е на 80 години и нѣма срѣдства да живѣе.

Комисията е решила да му се отпусне еднократна държавна помощъ въ размѣръ на 10.000 л.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сж съгласни съ решението на комисията, да се отпусне на Владимиръ Тодоровъ Иерусалимовичъ, отъ гр. Стара-Загора, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 10.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списѣкъ XII, пореденъ № 1.

Докладчикъ П. Анастасовъ (с. д): Постѣпило е заявление отъ Бона Николова Кондураджиева, отъ гр. Габрово, съ което моли да ѝ се отпусне помощъ за заслуги на вуйчо ѝ Попъ Харитонъ Станчевъ, убитъ отъ турцитъ въ борбитъ за освобождението на България, понеже останала безъ поддрѣжка и безъ срѣдства за преживяване.

Попъ Харитонъ Станчевъ е главенъ войвода на въстаническата чета, която се е сражавала съ турцитъ при Дръновския манастиръ. Бона Николова е 55-годишна, неженена, и моли за една помощъ, за да прекара своитъ старини. Комисията намѣри за добре да ѝ отпусне еднократна държавна помощъ въ размѣръ 5.000 л.

С. Омарчевски (з. в): Отъ кой бюджетъ, отъ кой параграфъ ще се плаща, нищо не се казва!

Министъръ В. Молловъ: Има само единъ бюджетъ — бюджетътъ на държавнитъ дългове и единъ параграфъ — параграфътъ „Помощи, които отпуца Народното събрание“.

Г. Марковъ (з. в): Министърътъ съгласенъ ли е?

Министъръ В. Молловъ: Този параграфъ е горе-долу свършенъ вече. Ако можемъ да платимъ — ще платимъ. Ако не — нѣма.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сж съгласни съ решението на комисията да се отпусне на Бона Николова Кондураджиева, отъ гр. Габрово, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 5.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списѣкъ XVI, пореденъ № 48.

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Постѣпило е заявление отъ Зюмбюла Табакова, отъ гр. Нова-Загора, съ което моли да ѝ се опрости присѣдената въ полза на държавата сума 15.834 л., изразходвана за храна на синъ ѝ Сава Г. Табаковъ, бившъ ученикъ въ Софийското държавно механическо телеграфо-пощенско училище, който боледувалъ и поради слабъ успѣхъ билъ изключенъ отъ училището.

Синътъ ѝ е билъ ученикъ въ Софийското държавно механическо телеграфо-пощенско училище, където е показалъ слабъ успѣхъ и поради това впоследствие билъ изключенъ. Каго го изключили, обложили го да плати сумата 15.834 л., която е била изразходвана заради него въ училището. Комисията реши да се опрости тая сума.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сж съгласни съ решението на комисията да се опрости на Зюмбюла, Сава и Димитъръ Г. Табакови, първата за себе си и като представителка на малолѣтнитъ Марийка, Христо и Василь Г. Табакови — всички наследници на покойния С. Табаковъ, отъ гр. Нова-Загора, сумата 15.834 л., лихвата имъ и 1.577-70 л. сѣдебни разноси, присѣдени въ полза на държавата по изпълнителния листъ № 631/926 г. на Старозагорския окръженъ съдъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списѣкъ VIII, пореденъ № 16.

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Постѣпило е заявление отъ Никола Ив. Грънчаровъ, отъ гр. Трънъ, сега покойникъ, съ което моли да му се отпусне народна пенсия за заслуги къмъ отечеството презъ време на турското робство.

Р. Василевъ (д. сг): Покойникъ ли, казвате?

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Миналата година въ сѣщия моментъ, когато азъ се качихъ тукъ, на трибуната, да докладвамъ неговото заявление, той е починалъ въ „Червенъ кръстъ“. Оставилъ е жена и деца безъ никакви имоти. За заслугитъ му къмъ Трънския край, комисията е решила да му се отпусне еднократна държавна помощъ въ размѣръ 50.000 л.

Министерството на финанситъ е съгласно. Моля събранието да приеме това решение на комисията.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Щомъ не е живъ, какъ ще му се отпусне?

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Ще се отпусне на наследниците.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Не може така. На умрѣлъ човѣкъ не се дава. Трѣбва друго заявление, за да се установи положението на наследниците. На живия положението е едно, а на наследниците е друго.

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Той е билъ живъ, г. г. народни представители, когато е подалъ заявлението; комисията е проучила това заявление, но въ момента, когато да се докладва, той умира. Сега комисията предлага да се отпуснатъ тия пари на наследниците на покойния.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Не може така! Искамъ думата.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Имате думата.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Докладва се едно заявление отъ човѣкъ, който заради известни заслуги иска нѣщо. Сѣдба, нещастие — този човѣкъ умира. Щомъ умира, положението се промѣня. Комисията е намѣрила, че той заслужава помощъ, но онова, което той заслужава, е едно нѣщо, а онова, което може да се даде на наследниците, е съвсемъ друго нѣщо. Ето защо, азъ смѣтамъ, че трѣбва да се повърне преписката въ комисията, и ако има ново искане отъ наследниците, ще трѣбва да се преценятъ тѣхнитъ нужди и тѣхното положение и, разбира се, тѣмъ ще се отпусне не онова, кото се е отпустило на бащата.

Обаждатъ се: Така е.

Докладчикъ Е. Начевъ: Съгласенъ съмъ преписката да се върне въ комисията.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сж съгласни, преписката да се върне въ комисията за преразглеждане, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Д. Дрънски (д): Трѣбва ново заявление да се подаде.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Ще се докладва по списѣкъ IX, пореденъ № 13.

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Заявление отъ Витанъ Райновъ, дългогодишенъ чиновникъ за особени порѣчки при Министерството на войната. Понеже при класирането му за пенсия не сж могли да опредѣлятъ въ коя категория да го поставятъ, понеже въ таблицитъ не е предвидена длъжностъ „чиновникъ за особени порѣчки“, той моли да се признае, при класирането му за пенсия, длъжността му „чиновникъ за особени порѣчки“ при Министерството на войната, равна съ длъжността „началникъ на ликвидационно отдѣление“ при сѣщото министерство.

Комисията изпрати заявлението в Военното министерство с молба да се дадат сведения как трябва да се класира тоя чиновник. Министерството отговори, че длъжността на Витанъ Райновъ „чиновникъ за особени поръчки“ при министерството, с годишна заплата 5.700 л. и нагоре въ 1916 г., се равнява на длъжността „началникъ на ликвидационно отделение“ при същото министерство презъ 1926 г., и предлага, този чиновникъ да бъде класиранъ по тая длъжностъ.

Комисията реши да удовлетвори молбата на просителя.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, при класирането за пенсия на Витанъ Д. Райновъ, отъ гр. София, службата му за особени поръчки при Министерството на войната с годишна заплата 5.700 л. и нагоре, да се приравни съ службата на началникъ на ликвидационно отделение презъ 1926 г. при същото министерство, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

К. п. Цвѣтковъ (д): Не се приема, малцинство е.

К. Николовъ (д. сг): Законно е.

К. п. Цвѣтковъ (д): Какъ да е законно. Не може съ решение на Събранието да се изменя законъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Оспорвате ли?

К. п. Цвѣтковъ (д): Да. Нѣмаше болшинство.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Искамъ думата.

Председателстващъ В. Димчевъ: Имате думата.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Въпросътъ не се състои въ това, че ще се удовлетвори единъ чиновникъ, който не може да намѣри своето право, да получи онова, което му се пада, защото неговата служба не била предвидена въ щатната таблица; въпросътъ е принципиаленъ, ако щете, и конституционенъ. Съ едно решение на прошетарната комисия ние не можемъ да даваме тълкувание на законъ. Това не може да стане. Ако трябва да се направи нѣщо за удовлетворение на тоя чиновникъ — а трябва да се направи, безспорно, защото тоя човѣкъ не може да се остави, безъ да получи правото, което има — нека надлежниятъ министъръ внесе едно предложение.

Председателстващъ В. Димчевъ: Това е решение на прошетарната комисия. То нѣма значение на тълкуване на закона, а удовлетворява едно конкретно искане.

Ще се докладва по списъкъ III, пореденъ № 5.

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Кана Димитрова, отъ с. Браковци, Годечко, която има петъ малолѣтни деца, вдовица отъ войната, е подала заявление, съ което иска помощъ. Тя е безъ всѣкакви срѣдства за издръжка, затова комисията реши да ѝ отпусне еднократна помощъ 5.000 л.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Пенсия не получава ли?

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Получава пенсия, но нали знаете какви сѫ пенсиитъ. Има много деца и съвсемъ малко имотъ.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Тогава на всички трябва да дадемъ помощи. Само тя ли е, която получава малка пенсия?

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Преди малко разрешихме единъ такъвъ въпросъ.

Д. Жостовъ (мак): Отъ войната има 12 години. Какъ може всичкитъ ѝ деца да сѫ малолѣтни?

Докладчикъ Е. Начевъ (д. сг): Бащата е загиналъ въ войната, оставилъ е седемъ деца сираци; нѣма никакви срѣдства, нито движими, нито недвижими имоти. Моля Събранието да приеме решението на комисията.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, въ смисълъ, да се отпусне еднократна помощъ 5.000 л. на Кана Димитрова, отъ с. Браковци, Годечка околия, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XIV, пореденъ № 38.

Докладчикъ Г. Коцевъ (д. сг): Г. г. народни представители! Подадено е заявление отъ събирателното дружество

„Шрайхгарнова текстилна фабрика“ въ Пловдивъ, която се ползува съ специални облаги, и като така, не подлежи на облагане съ данѣкъ. Обаче своевременно не е подало заявление за освобождаване отъ данѣкъ, затуй е обложено съ основенъ данѣкъ 34.130 л. Дружеството вследствие земетресението е окончателно разорено.

Комисията иска мнението на Финансовото министерство, което намира, че трябва да му се опрости сумата 34.130 л. основенъ данѣкъ за 1925/1926 и 1926/1927 финансови години, както и врѣхнинитъ върху сѣция данѣкъ.

Комисията възприе мнението на министерството.

Моля Народното събрание да се съгласи съ решението на комисията.

Председателстващъ В. Димчевъ: Моля, ония, които сѫ за приемане решението на прошетарната комисия — да се опрости на събирателното дружество „Шрайхгарнова текстилна фабрика“, въ градъ Пловдивъ, сумата 34.130 л. основенъ данѣкъ за 1925/1926 и 1926/1927 финансови години, както и врѣхнинитъ върху сѣция данѣкъ, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ IX, пореденъ № 11.

Докладчикъ Г. Коцевъ (д. сг): Постъпило е заявление отъ Мария Т. Герова, вдовица отъ войната на подполковникъ Тодоръ Геровъ. Намира се въ крайно бедно състояние, което се потвърждава отъ представенитъ документи; моли да ѝ се отпусне помощъ, за да си построи на общинско мѣсто жилище, за което е искала да ѝ се отпусне дървенъ строителенъ материалъ отъ Министерството на общественитъ сгради и благоустройството или отъ Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти (отдѣление за горитъ).

Комисията, съ съгласието на г. министра на общественитъ сгради и благоустройството и това на г. министра на земледѣлието, намѣри, че трябва да се отпуснатъ даромъ на Мария Т. Герова, отъ гр. София, съпруга на подполковникъ Тодоръ Геровъ, убитъ презъ време на войната: 1) 20 хиляди тухли отъ Държавната тухларна фабрика въ гр. София и 2) 20 кубически метра грубъ дървенъ строителенъ материалъ отъ държавнитъ гори.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Сега не получава ли пенсия?

Докладчикъ Г. Коцевъ (д. сг): Получава много малка пенсия.

Т. Г. Влайковъ (д. сг): Колкото ѝ се пада, толкова — какъ така?

С. Омарчевски (з. в): Държавата не може да дава на частни лица такива материали.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Кръстю п. Цвѣтковъ.

К. п. Цвѣтковъ (д): Г. г. народни представители! Порано, когато ставаше дума да се отпусне дървенъ строителенъ материалъ, г. министърътъ на финанситъ се противопоставяше, по съображение, че се всѣвала известна дисхармония, че не можело да се води счетоводство за тази работа. Съ докладваното решение на комисията това правило се нарушава. Спомнямъ си, че се искаше отъ разни дружества, а не отъ частни лица, дървенъ строителенъ материалъ. Искане се за едно читалище въ Панагюрище, за друго — въ Кюстендилъ, за подофицерски дружества и т. н. Съ днешното решение намирамъ, че Народното събрание ще се постави въ противоречие съ предишнитъ си решения и съ схващането на г. министра на финанситъ. Ето защо сѣтамъ, че докладвачото решение на комисията ще трябва да се отхвърли.

П. Анастасовъ (с. д): Добре е да бъде тукъ финансовиятъ министъръ.

Н. Сапунджиевъ (д. сг): Тукъ има министъръ, не е важно кой е.

Докладчикъ Г. Коцевъ (д. сг): Министърътъ на земледѣлието, отъ чиято компетенция е този въпросъ, е тукъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които сѫ за приемане решението на комисията тѣй, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Малцинство, Събранието не приема.

Ще се докладва по списъкъ IV, пореденъ № 16.

Докладчикъ Г. Коцевъ (д. сг): Постъпило е заявление отъ Иванъ Дойчевъ, отъ село Голобродово, Чирпанска околия, който е билъ въ Америка и се е върналъ презъ време на войната. Билъ е обложенъ съ данъкъ върху печалбитъ, добити презъ време на войната. Установено е, че той не притежава почти никакъв имотъ, освенъ нѣколко декара земя и нѣма сръдства да плати данъка. Продали сѫ му една частъ отъ имота, събрана е повече отъ половината данъкъ, следъ което не е имало вече какво да му се продава и е останалъ дълженъ. Поминалъ се е, наследниците му се държатъ отговорни за този данъкъ. Комисията, въ съгласие съ г. министра на финанситъ, намира, че трѣбва да му се опрости остатъкътъ отъ данъка въ размѣръ на 32.900 л., наложенъ му данъкъ върху печалбитъ презъ време на войната, и 6.580 л. глоба за закъснение — всичко 39.480 л.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които сѫ за приемане решението на прошетарната комисия, да се опрости на Иванъ Дойчевъ, отъ с. Голобродово, Чирпанска околия, сумата 32.900 л., наложенъ му данъкъ върху печалбитъ презъ време на войната, и 6.580 л. глоба за закъснение — всичко 39.480 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ IX, пореденъ № 178.

Докладчикъ Н. Сапунджиевъ (д. сг): Постъпила е молба отъ Петъръ Ангеловъ, отъ гара Бойчиновци, съ която моли да му се заплати стойността на ограбенитъ му отъ разбойници вещи и пари при нападение отъ сѣщитъ презъ 1925 г. на ж. п. станция Гурково, на която станция той е билъ тогава началникъ.

К. п. Цвѣтковъ (д): Общината трѣбва да ги плати. Отдѣ-накѣде държавата ще плаща? Създава се лоша практика.

Докладчикъ Н. Сапунджиевъ (д. сг): Отъ Министерството на желѣзниците отговарятъ, че не е обезщетенъ отъ никѣде.

К. п. Цвѣтковъ (д): Това противоречи на закона.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които сѫ съгласни съ решението на прошетарната комисия, да се отпусне на Петъръ Ангеловъ, началникъ на ж. п. станция Бойчиновци, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 5.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема. (Оспорватъ)

Г. г. народни представители! Понеже гласуването се оспоря, ще гласувамъ повторно.

Които сѫ съгласни съ решението на прошетарната комисия, да се отпусне на Петъръ Ангеловъ, началникъ на ж. п. станция Бойчиновци, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 5.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Ще се докладва по списъкъ XVI, пореденъ № 50.

Докладчикъ Н. Сапунджиевъ (д. сг): Постъпила е молба отъ настоятелството на читалище „Георги Кондоловъ“, гр. Василико, съ която моли да му се отстъпи държавното здание на ул. „Крайморска“ № 74 за помѣщение на читалището.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които сѫ съгласни съ решението на прошетарната комисия да се отстъпи даромъ на настоятелството на Българското народно читалище „Георги Кондоловъ“, въ гр. Василико, държавното здание на ул. „Крайморска“ № 74, бивше притежание на емигранти-гърци, за да послужи за помѣщение на сѣщото читалище, моля, да вдигнатъ рѣка.

С. Дръновски (з): Какво се отстъпва: собственостъ или владение?

Докладчикъ Н. Сапунджиевъ (д. сг): Собственостъ.

С. Дръновски (з): Да се каже въ решението.

Председателстващъ В. Димчевъ: Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ VI, пореденъ № 16.

Докладчикъ Н. Сапунджиевъ (д. сг): Постъпила е молба отъ представителството на манастира „Зографъ“ въ Атонъ, съ която моли да му се отстъпи едно праздно мѣсто въ гр. Пловдивъ отъ 835 кв. м., върху което да построи доходно

здание, доходитъ отъ което да праща въ Атонъ, за да поддържа манастира „Зографъ“, който е останалъ безъ имоти, защото знаете, че грѣцкото правителство отчужди всичкитъ му имоти, и манастирътъ е останалъ безъ сръдства. Такова едно здание представителството купи въ София, отъ което има добри доходи. Иска да построи такова здание въ Пловдивъ. Министерството на външнитъ работи ходатайствува и моли да се удовлетвори молбата на манастира. Освенъ това и Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти е съгласно да бѣде отстъпено това мѣсто.

Д. Дрънски (д): Кѣде е това мѣсто?

Докладчикъ Н. Сапунджиевъ (д. сг): Това мѣсто се намира въ кв. № 108 при граници: ул. № 3 „Търговска“, ул. № 37 „П. Каравеловъ“, Георги Дончевъ и наследникитъ на Х. Г. Павловъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които сѫ за приемане решението на прошетарната комисия, да се отстъпи даромъ на светогорския български манастиръ „Зографъ“ въ Атонъ (Гръция) държавниятъ парцелъ въ гр. Пловдивъ, кварталъ № 108, съ пространство, застроено и незастроено, 835.10 кв. м., при граници: ул. № 3 „Търговска“, ул. № 37 „П. Каравеловъ“, Георги Дончевъ и наследникитъ на Х. Г. Павловъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ I, пореденъ № 97.

Има думата докладчикътъ г. Проданъ Поповъ.

Докладчикъ П. Поповъ (д. сг): Г. г. народни представители! Постъпило е едно заявление отъ Надя Паховичъ Вуксанова, отъ гр. София, дъщеря на поборника Иванъ Паховичъ Вуксановъ, отъ гр. Видинъ, съ което моли почтасмото Народно събрание да ѝ отпусне пенсия. IX-то обикновено Народно събрание е отпущнало на покойния поборникъ Иванъ Паховичъ Вуксановъ пенсия, обаче следъ неговата смъртъ пенсията е била отнета. Дъщерята е на 38 години, госпожица, останала безъ всѣкакви сръдства. Отъ едно медицинско свидетелство се вижда, че е неспособна да върши никаква работа. На основание на всичко това, което е изложено въ преписката, тя иска да ѝ се отпусне пенсията, която баща ѝ е получавалъ — 500 л. месечно.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които сѫ за приемане решението на комисията да се отпусне на Надя Паховичъ Вуксанова, отъ гр. София, народна пенсия въ размѣръ 500 л. месечно, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XVI, пореденъ № 35.

Докладчикъ П. Поповъ (д. сг): Постъпило е заявление отъ Христо п. Атанасова, 70-годишна, жена на свещеника отъ Лозенградъ Атанасъ Ивановъ, който се е борилъ като свещеникъ за родната църква въ Лозенградъ. Сѣщиятъ е учителствувалъ 16 години и при тая негова дейностъ се е поминалъ. Жена му и децата му, като изгнаници, сѫ дошли въ България, обаче тукъ децата умирайтъ, и тя остава безъ всѣкаква подкрепа, безъ сръдства; не е оземлена нѣма нищо. Отъ удостовѣрението, издадено отъ Карнобатската градска община подъ № 904 отъ 16 мартъ 1929 г., се вижда, че тя изнемогва, дори е лишена отъ насѣщия хлѣбъ. Сѣщата моли Народното събрание да ѝ се отпусне една помощъ, тъй като не може да получи никаква пенсия, понеже мѣжъ и нѣма прослужени години.

Прошетарната комисия намѣри за добре да ѝ се отпусне еднократна помощъ отъ 20.000 л. Моля Народното събрание да гласува тая помощъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия да се отпусне на Христо п. Атанасова, бѣжанка, живуща въ градъ Карнобатъ, съпруга на покойния свещеникъ Атанасъ Ивановъ, за заслуги на последния къмъ българското дѣло въ Лозенградъ и околията му, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 20.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ X, пореденъ № 1.

Има думата докладчикътъ г. Стефанъ Пѣйчевъ.

Докладчикъ С. Пѣйчевъ (д. сг): Аглая и Димитъръ Г. Личеви, отъ градъ София, молятъ да имъ се опрости сумата 17.717 л., надвзета военно-инвалидна пенсия. Има нужднитъ документи. Заявлението е ходило въ Министерството на финанситъ, което си е дало съгласието.

Прошетарната комисия реши да се опрости надвзетата военно-инвалидна пенсия.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат решението на прошетарната комисия да се опрости на Аглия и Димитър Г. Личеви, от гр. София, сумата 17.717 л., надвзета военно-инвалидна пенсия по пенсионна книжка № 139.482, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списък пореден № 2.

Докладчик С. Пйчев (з. в): Мария Ив. Лютиева моли да ѝ се увеличи народната пенсия, отпусната ѝ за заслуги към отечеството на покойния ѝ син Атанас Ив. Лютиев, който е бил учител в Солун и е бил убит от сърбит, на 800 л. месечно.

Т. Г. Влайков (д. сг): Досега колко е получавала?

Докладчик С. Пйчев (з. в): Получавала е 150 л., след това е увеличена на 300 л., а сега иска да ѝ се увеличи на 800 л.

Т. Г. Влайков (д. сг): Каква е заслугата на син ѝ?

Докладчик С. Пйчев (з. в): Син ѝ е бил учител в Солун, Македония, и е бил убит от сърбит. Била ѝ е отпусната пенсия, но понеже не може да преживява, иска същата да се увеличи на 800 л.

Заявлението ѝ е ходило в Министерството на финансите, и то си е дало съгласието.

Комисията реши да ѝ се увеличи пенсията.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат да се увеличи народната пенсия на Мария Ив. Лютиева, живуща в гр. София, отпусната ѝ за заслуги към отечеството на покойния ѝ син Атанас Ив. Лютиев, бивш учител в Солун, убит от сърбит в гр. Прилеп на 5.XII. 1912 г., на 800 л. месечно, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списък, пореден № 3.

Докладчик С. Пйчев (з. в): Пешо Ил. Лазаров, от с. Осиковица, Орханейска околия, иска да му се опрости сумата 2.001 л. с лихвите им, с която е начетен съ постановление № 1191 от 11.IX. 1922 г. на Министерството на финансите, като касиер на комисията за подпомагане бедните войншки семейства през време на войната в Врачешката община, същата околия. Комисията му опростява тази сума и моли Народното събрание да се гласува.

Т. Г. Влайков (д. сг): Той е бил начетен, значи, злоупотребил е. Какво значи това „начетен“? Може ли злоупотребление да опрощаваме?

Докладчик С. Пйчев (з. в): Като касиер, който е раздавал помощи на бедните войншки семейства, не е могъл да отчете една сума от 2.001 л. Комисията има съгласието на Министерството на финансите.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат решението на прошетарната комисия, да се опрости на Пешо Ил. Лазаров, от с. Осиковица, Орханейска околия, сумата 2.001 л., с лихвите им, за която е начетен съ постановление № 1191 от 11.IX. 1922 г. на Министерството на финансите, като касиер на комисията за подпомагане бедните войншки семейства през време на войната в Врачешката община, същата околия, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списък, пореден № 10.

Докладчик С. Пйчев (з. в): Гана Цанко Бакалова моли, пенсията, която XXII обикновено Народно събрание ѝ отпусна в размер 2.000 л. месечно, да се смъта, че ѝ е отпусната лично ней, а не ѝ на наследниците. Комисията го прие, Министерството на финансите няма нищо против това и моли Народното събрание да гласува да остане пенсията лично на Гана Цанко Бакалова.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат решението на прошетарната комисия, отпуснатата от XXII-то обикновено Народно събрание, I редовна сесия, в 116-то заседание, държано на 20.VII. 1928 г., народна пенсия в размер 2.000 л. месечно, да остане само върху името на съпругата на покойния народен поет и писател Цанко Бакалов Церковски — Гана Цанко Бакалова, до встъп-

ването ѝ в брак, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списък XI, пореден № 9.

Има думата докладчикът г. Герасим Ангелов.

Докладчик Г. Ангелов (д. сг): На Сева Николова Митова, заедно с петте ѝ малолетни деца, от с. Кумарица, Софийска околия, комисията реши да ѝ се отпусне 10.000 л. еднократна помощ, понеже мъж ѝ като войник през време на войната е заболел, не е имало кой да го напъти, за да вземе пенсия и починал. Той имал три крста за храброст. Наследниците му нямат никаква поддръжка от никъде и искат да им се отпусне или пенсия или еднократна помощ. Комисията единодушно реши да им се отпусне еднократна помощ от 10.000 л.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат решението на прошетарната комисия да се отпусне на Сева Николова Митова, от с. Кумарица, Софийска околия, за нея и малолетните ѝ деца, еднократна държавна помощ в размер 10.000 л., моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списък, пореден № 10.

Докладчик Г. Ангелов (д. сг): Донка Ставрева Ушлинова, от гр. Варна, моли да ѝ се отпусне народна пенсия за заслуги към отечеството като доброволка през Балканската и европейската войни.

Тя е вземала участие в двете войни и като войник съ пушка в ръка е изпълнявала всички служби на общо основание като другите войници. Наградена е с ордена за храброст и е произведена в чин подофицер. От Военното министерство, от полковите команди, от разните дружини, където е служила, има удостоверения, че е вземала живо участие в войната. Тя е свършено бедна. Министерството на войната дава мнение да ѝ се отпусне народна пенсия.

Комисията единодушно реши да ѝ се отпусне народна пенсия в размер 1.000 л. месечно.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат решението на комисията да се отпусне на Донка Ставрева Ушлинова, от гр. Варна, народна пенсия в размер 1.000 л. месечно, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списък, пореден № 11.

Докладчик Г. Ангелов (д. сг): Общинският кмет на с. Милославци, Трънска околия, моли да се опрости дългът на общината към Държавна печатница, произхождащ от абонамента за стенографските дневници на Народното събрание. Общината е дължила с 6.000 л. за това. То е разположено край границата, крайно бедно и няма възможност да изплати тая сума.

Комисията реши да се опрости на Милославската селска община, Трънска околия, сумата 6.000 л. дължим абонамент на Държавната печатница за стенографските дневници на Народното събрание.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат решението на комисията, да се опрости на Милославската селска община, Трънска околия, сумата 6.000 л., дължим абонамент на Държавната печатница за стенографски дневници на Народното събрание, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списък XII, пореден № 10.

Докладчик Г. Ангелов (д. сг): Михаил Маринов, пенсионер, от гр. София, моли да му се опрости наложена глоба в размер 4.998 л. за неправилно получена от него пенсия за изслужено време. Той, като пенсионер, е поствил на работа; съобщил е, че поствил на работа, обаче, поради това, че пенсията се плаща за три месеца, той е бил вече получил пенсията си и затова е глобен. Върнал е получената от него пенсия за това време, обаче глобата остана. Той е крайно беден, не приежава нищо и моли да му се опрости тая глоба.

Комисията реши да се опрости на Михаил Маринов, от гр. София, сумата 4.998 л., наложена му глоба за неправилно получена пенсия за изслужено време.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат решението на комисията, да се опрости на Михаил Маринов, от гр. София, сумата 4.998 л., наложена му глоба за неправилно получена пенсия за изслужено време, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списък, пореден № 14.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Марийка Ж. Бакалова, отъ гр. София, жена на бившия министъръ Жечо Бакаловъ, моли да ѝ се увеличи отпуснатата ѝ народна пенсия, тъй като е останала безъ други срѣдства за преживѣване, а пенсията ѝ е много малка. Тя получава сега народна пенсия 1.500 л.

Комисията, като взе предъ видъ, че отпуснатитѣ пенсии на семействата на другитѣ бивши министри сѣ увеличени, реши: да се увеличи народната пенсия на Марийка Ж. Бакалова, отъ гр. София, на 2.000 л. месечно.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията да се увеличи народната пенсия на Марийка Ж. Бакалова, отъ гр. София, на 2.000 л. месечно, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XVI, пореденъ № 26.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Иванъ Пешевъ, отъ с. Чипоровци, Фердинандска околия, като угонител на добитъкъ презъ 1918 г. е глобенъ. Той е вземалъ за угояване свине отъ Дирекцията за стопански грижи и обществена предвидливостъ и ги е предалъ още същата година, тъй, както сѣ били условията. Впоследствие, следъ ликвидирането на Дирекцията за стопански грижи и обществена предвидливостъ, е издадена една наредба съ обратна сила, съ която му се иска да плати сумата 10.303-09 л. — глоба и сѣдебни разноси. Понеже неправилно се иска отъ него тая сума, той моли да му се опрости глобата и сѣдебнитѣ разноси, които му сѣ наложени. Комисията единодушно реши да се опрости глобата и сѣдебнитѣ разноси, наложени му като угонител на дребенъ добитъкъ при бившата Дирекция за стопански грижи и обществена предвидливостъ презъ 1918 г.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията да се опрости на Иванъ Пешевъ, отъ с. Чипоровци, Фердинандска околия, сумата 10.303-09 л., глоба и 369 л. сѣдебни разноси, наложени му като угонител на дребенъ добитъкъ при бившата Дирекция за стопански грижи и обществена предвидливостъ презъ 1918 г., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѣщия списъкъ, пореденъ № 27.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Дечко Каровъ, отъ гр. Шуменъ, е билъ начетенъ отъ Шуменската окръжна сѣтна палата съ 7.855-33 л. за това, че като бившъ секретаръ-бирникъ въ Енджекойската селска община не е събралъ 10% врѣхнини на изнесеня чакълъ отъ наемателя на общинската карьера. Моли да му се опрости сумата, съ която е начетенъ.

Преписката е изпратена на Министерството на финанситѣ за мнение и то съобщава, че Дечко Каровъ не е виновенъ.

Комисията реши: да се опрости на Дечко Каровъ, отъ гр. Шуменъ, сумата 7.855-33 л., за която той е начетенъ съ постановление № 61 отъ 10.IV.1924 г. на Шуменската окръжна постоянна комисиия, като бившъ секретаръ-бирникъ въ Енджекойската селска община.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѣщия списъкъ, пореденъ № 30.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Божилъ Бранковъ, отъ гр. Ссфия, крайно беденъ, участвувалъ въ македонското революционно движение, раняванъ, загубилъ зрението си, безъ пенсия, съ единъ малкъ доходъ отъ 1.200 л. отъ наемъ, моли да му се отпусне еднократна помощъ.

Комисията реши: да се отпусне на Божилъ Бранковъ, отъ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 5.000 л.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѣщия списъкъ, пореденъ № 31.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Петъръ Коловъ и Митра Колова, отъ с. Нови-ханъ, Новоселска околия, сѣ имали 17 деца, отъ които 11 живи, 7 снове и 4 дѣщери. Всички малолѣтни. Тѣ сѣ крайно бедни, иматъ само 9 декара земя. Молятъ да имъ се отпусне помощъ за издрѣжка на тѣхното многолюдно семейство.

Комисията реши: да се отпусне на Петъръ Коловъ и Митра Петрова Колова, отъ с. Нови-ханъ, Новоселска околия, еднократна държавна помощъ въ размѣръ на 11.000 л.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата народниятъ представителъ г. Стоименъ Савовъ да докладва.

Ще се докладва по списъкъ № I, пореденъ № 91.

Докладчикъ С. Савовъ (д. сг): Общинското управление на гр. Варна моли да се отстъпи на българското училищно настоятелство въ гр. Варна собствеността на държавния хамбаръ въ сѣщия градъ въ замѣна на отчужденитѣ градски мѣста за разширение на пристанището и на района на гарата.

Преписката е пращана нѣколко пѣти за мнение въ Министерството на финанситѣ и въ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти. Прошетарната комисиия праща и своя делегация на самото мѣсто.

Имайки предъ видъ мнението на Министерството на финанситѣ и това на Министерството на земледѣлието, комисията реши: да се отстъпи безплатно на българското училищно настоятелство въ гр. Варна собствеността на държавния хамбаръ заедно съ принадлежащото му мѣсто, нахождящъ се въ търговската частъ на сѣщия градъ между улицитѣ: „Василъ Левски“, „Цариградска“, „Гургулятъ“ и магазина.

Р. Василевъ (д. сг): Обяснете, че хамбарътъ е старъ и съборенъ сега по регулация.

Докладчикъ С. Савовъ (д. сг): Да.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ № I, пореденъ № 145.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Лука Ф. Чипевъ, отъ гр. Ломъ, е подалъ молба до Народното събрание, съ която иска да му се опрости сумата 14.083-90 л., наложена му като глоба заедно презъ 1921 г., като комисионеръ при Ломската митница, не е предалъ колетѣ.

Следъ провѣрка на това, което той излага и на представенитѣ отъ него документи, се установи, че той действително не е могълъ да предаде тия колетѣ, защото шлепътъ, който ги е носилъ, е потъналъ. Затуй комисията реши да му се опрости тая сума.

П. Анастасовъ (с. д): А мнението на Финансовото министерство?

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): То е дало мнение да му се опрости наложената глоба.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се опрости на Лука Ф. Чипевъ, отъ гр. Ломъ, сумата 14.083-90 л., за която той е задълженъ съ постановление № 777 отъ 10 мартъ 1925 г. на Ломската митница за непредадени колетѣ презъ 1921 г., като комисионеръ при сѣщата митница, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѣщия списъкъ, пореденъ № 146.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Молба отъ жителитѣ на с. Смилянъ, Пашмаклийска околия, съ която искатъ да имъ се отпусне даромъ отъ държавата една нива, намираща се въ срѣдата на селото, за построяване на църква.

Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти дава мнение, че щомъ като е за построяване на църква и като се има предъ видъ, че жителитѣ на селото сѣ повечето преселници, може да се подари тая нива. Прошетарната комисия реши да удовлетвори искането имъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се отстъпи безплатно на жителитѣ на с. Смилянъ, Пашмаклийска околия, държавната нива, нахождяща се въ центъра на сѣщото село, мѣстността „Блатата“, отъ 35 декари, при сѣдѣли: отъ две страни пътъ, Афузъ Асановъ и Арифъ Тахировъ Конадзкѣ, за построяване църква върху сѣщата нива, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ VII, пореденъ № 7.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Григоръ Аргировъ отъ с. Дѣдово, Пловдивска околия, е подалъ заявления, съ които моли да му се отпусне народна пенсия или помощъ за заслуги къмъ отечеството като участникъ въ априлското въстание презъ 1876 г. Отъ представенитѣ къмъ заявлѣ-

нието му документи комисията намъри, че той действително заслужава да му се даде известна помощ, и реши, вмъсто народна пенсия, да му се отпусне еднократна помощ въ размъръ на 10.600 л.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се отпусне на Григоръ Аргировъ, съ с. Дѣдово, Пловдивска околия, еднократна държавна помощ въ размъръ 10.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ X, пореденъ № 332.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Данка Петрова Никифорова, за себе си и като представителка на малолѣтнитѣ си дѣца, отъ гр. Севлиево, е подала заявление до Народното събрание, съ което иска да ѝ се опрости сумата 21.872-50 л. съ лихвитъ, за която сума покойниятъ ѝ съпругъ Петъръ Никифоровъ Симеоновъ билъ задълженъ въ полза на държавното съкровище за изгубване на колетъ съ 384 м. платъ като бившъ пощалионъ при Софийската пощенска митница.

Комисията, следъ като провѣри изложеното въ заявлението, взе решение да ѝ се опрости тази сума.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се опрости на наследницитѣ на покойния Петъръ Никифоровъ Симеоновъ, отъ гр. Севлиево, сумата 21.872-50 л. съ лихвитъ имъ, за която сума сѣщиятъ е билъ задълженъ въ полза на държавното съкровище съ постановление № 113 отъ 22 мартъ 1927 г. на Министерството на финанситѣ за изгубване на колетъ като бившъ пощалионъ при Софийската пощенска митница, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ IV, пореденъ № 7.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Постѣпило е заявление отъ запасния полковникъ Иванъ В. Бобчевъ, отъ гр. София, съ което иска да му се опрости начетената сума като бившъ интендантъ на съединенитѣ армии презъ време на войната, която сума неправилно била изразходвана отъ свръхсѣмѣтния кредитъ 50.000.000 л. за военни нужди. Комисията, като взе предъ видъ представенитѣ отъ него доказателства и мнението отъ надлежното мѣсто, реши да се опрости на Иванъ В. Бобчевъ, запасенъ полковникъ, отъ гр. София, сумата 15.000 л. съ следемата имъ се лихва, за която сѣщиятъ, като бившъ интендантъ на съединенитѣ армии, е начетенъ съ постановление № 189 отъ 23 май 1925 г. на министъра на финанситѣ (Главна ликвидационна комисия)

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ VIII, пореденъ № 10.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Постѣпило е заявление отъ Мартинъ Атанасовъ Паковъ и Дуда Мартинова Пакова отъ с. Горна-баня, Софийска околия, синътъ на които е билъ убитъ презъ 1926 г. при залавянето на известни контрабандисти въ Люлинъ планина. Молятъ да имъ се отпусне известна помощ, защото сѣ крайно бедни и защото и самиятъ просителъ е билъ раненъ при залавянето на контрабандиститѣ. Комисията, следъ като проучи приложенитѣ къмъ преписката доказателства и взе мнението на надлежното мѣсто, рѣши да се отпусне на Мартинъ Атанасовъ и Дуда Мартинова, отъ с. Горна-баня, Софийска околия, еднократна държавна помощ въ размъръ 50.000 л.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XV, пореденъ № 90.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Постѣпило е заявление отъ Наталия Г. Данаилова, отъ гр. София, съ което моли да ѝ се отпусне помощ, като вдовица на инвалида офицеръ Георги Данаиловъ, починалъ презъ 1928 г., който я е оставилъ съ 4 малолѣтни деца безъ ничия друга помощ и безъ срѣдства за преживяване. Следъ проучване на представенитѣ къмъ заявлението документи, комисията реши да се отпусне на Наталия Г. Данаилова, отъ гр. София, за нея и малолѣтнитѣ ѝ деца еднократна държавна помощ въ размъръ 30.000 л.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ В. Молловъ: Много добре, само че кредитътъ е изчерпанъ, и тѣзи суми ще минатъ като старъ дългъ, безъ да бѣдатъ удовлетворени просителитѣ. Предупреждавамъ ви.

П. Анастасовъ (с. д): Може ли така?

Министъръ В. Молловъ: Ами ако нѣма кредитъ? Трѣбваше мене да питате предварително, има ли кредитъ или не. Би трѣбвало да се провѣри въ Дирекцията на държавнитѣ дългове какъвъ кредитъ има.

Председателстващъ В. Димчевъ: Ще се докладва по списъкъ XII, пореденъ № 68.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Постѣпило е заявление отъ управителния сѣветъ на лозаро-винарската кооперация „Плѣвенска гѣмза“ въ Плѣвень, съ което иска да се отпусне на кооперацията дѣбовъ материалъ за бѣчви. Следъ като проучи преписката и взе мнението на надлежното министерство, комисията реши да се отпуснатъ на лозаро-винарската кооперация „Плѣвенска гѣмза“ въ гр. Плѣвень 400 кубически мегра бѣчварски дѣги отъ трудовото горско стопанство „Тича“ срещу заплащане по 600 л. кубически метъръ за рѣзната обработка, а отсичането да стане даромъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ X пореденъ № 255.

Докладчикъ Д. Митевъ (д. сг): Г. г. народни представители! Постѣпило е заявление отъ общинския сѣветъ на с. Чанакчиево, Пещерска околия, съ което молятъ да имъ се отстъпи държавната гора „Червивата вода“ съ пространство около 2.400 декара. Запитано е било Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти и последното е дало мнение, че понеже тая гора е оградена отъ всички страни съ общински гори, може да се отстъпи на жителитѣ отъ с. Чанакчиево, Пещерска околия, въ землището на което се намира, срещу заплащане по 500 л. декара. Въ сѣщия смисълъ и комисията е взела решение, и моля да го приеме.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се отстъпи на жителитѣ на с. Чанакчиево, Пещерска околия, държавната гора въ землището на сѣщото село, називаема „Червивата вода“, отъ около 2.400 декара, срещу заплащане по петстотинъ (500) л. единия декаръ, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ X, пореденъ № 258.

Докладчикъ Д. Митевъ (д. сг): Постѣпила е молба отъ Киро Димовъ, отъ гр. Хасково, съ която моли да му се опрости сумата отъ 1.789 л., съ лихвитъ и разноситѣ, за която билъ осѣденъ въ полза на държавното съкровище, за оставени му на хранение като общински кметъ конфискувани дърва, които той употребилъ за отопление на народнитѣ училища въ града. (Глъчка)

Г. г. народни представители! Касае се за една молба, подадена отъ Киро Димовъ, бившъ кметъ на гр. Хасково презъ 1919 г. За нѣколко нарушения на закона за горитѣ — залавяне да сѣкатъ дърва отъ общински гори — съствени сѣ били актове, и дървата, съгласно закона за горитѣ, сѣ били оставени на хранение, подъ разписка, на кмета на общината. Докато да се реши въпросътъ въ сѣдилищата, настѣпва една остра зима, училищата рискуватъ да бѣдатъ затворени, както общинскитѣ училища, народнитѣ, така сѣщо и гимназията. И по едно решение — за което има данни къмъ дѣлото — на училищното настоятелство, на училищния окръженъ инспекторъ, на директоритѣ на гимназията и прогимназиитѣ, разрешава се тия дърва да бѣдатъ използвани за огрѣвъ на децата въ еднитѣ и другитѣ училища. Обаче впоследствие тия постановления се потвърдяватъ, и кметътъ е длъженъ да предаде дървата, които сѣ били оставени на хранение у него. По формални съображения, държавниятъ адвокатъ е завелъ една серия дѣла, на обща сума 4.000 л. — срещу общината, за дървата — и ги иска лично отъ кмета, който е осѣденъ съ решение, влѣзло въ законна сила, за което има и едно удостовѣрение отъ I хасковски мирови сѣдия № 1.234 отъ 18 мартъ 1922 г. Тамъ сѣ изброени тия дѣла, и е посочена общата сума, която, както казахъ, възлиза на 4.000 л.

Прошетарната комисия е взела решение да бжде опростена тая сума на бившия кметъ Киро Димовъ.

Председателствуващ В. Димчевъ: Които сж съгласни да се опрости на Киро Димовъ, отъ гр. Хасково, сумата отъ 1.789 л., съ лихитъ и разноситъ, за които сжщиятъ е осъденъ въ полза на държавното съкровище по гражданскитъ дѣла № № 436, 437, 442—447, 456, 470—475/1920 г. на I хасковски мирови сѣдия, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ I, пореденъ № 63.

Докладчикъ Д. Митевъ (д. сг): Постѣпила е молба отъ Господинъ Димитровъ Господиновъ, отъ с. Градецъ, Котленска околия, съ която иска да му се отпусне помощъ за причинени вреди и загуби отъ опожарената му воденица при преследване на разбойници въ Котленска околия презъ 1924 г.

Този човѣкъ е ималъ една втора частъ отъ една рѣчна воденица въ землището на с. Градецъ. При преследването на разбойници отъ страна на войска и пр. била е изгорена цѣлата тая мелница. Сега той моли да му бжде платено обезщетение.

Има протоколъ на комисията по закона за ограничение кражбитъ, палекитъ и пр., която оценява воденицата му на около 100 хиляди лева.

Комисията е вземала решение да му се отпуснатъ 10.000 л., като обезщетение, при условие, че той ще се откаже да води процесъ срещу държавата.

Председателствуващ В. Димчевъ: Които сж съгласни да се отпусне на Господинъ Димитровъ Господиновъ, отъ с. Градецъ, Котленска околия, еднократна държавна помощъ въ размѣръ на 10.000 л., съ задължение да не води процесъ противъ държавата за причинени вреди и загуби отъ опожаряване мелницата му презъ 1924 г., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XI, пореденъ № 21.

Докладчикъ Д. Митевъ (д. сг): Постѣпила е молба отъ Косталинъ Ламбревъ Божуркинъ, отъ гр. Пещера, осъденъ съ постановление по закона за горитъ на сума 1.006 л. Представя удостоверение, че е беденъ и че е инвалидъ отъ войната, съ изгубена работоспособность 60%.

Прошетарната комисия е на мнение да му се опрости глобата, наложена му за нарушение закона за горитъ.

Председателствуващ В. Димчевъ: Които сж съгласни да се опрости на Косталинъ Ламбревъ Божуркинъ, отъ гр. Пещера, сумата 1.006 л., наложена му глоба по фискално дѣло № 394/1926 г. на пещерския мирови сѣдия по нарушение закона за горитъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Д. Митевъ (д. сг): Списъкъ I, пореденъ № 67. Петъръ П. Овчаровъ, отъ гр. Варна, ул. „Раковски“ № 21, е подалъ една молба до Народното събрание, съ която моли да му се опрости сумата отъ 22.720-30 л., за която е билъ начетенъ като митничарски посрѣдникъ презъ 1918 г. въ гр. Ксанти.

Работата се състои въ следното. Той е билъ комисонеръ въ гр. Ксанти въ времето, когато гр. Ксанти бѣше въ българско владичество. Изпращани сж въ това време тютюни отъ тамъ за манипулиране въ предѣлитъ на стара България, като формалноститъ сж били извършвани отъ него, като комисонеръ. Впоследствие, когато Ксанти се отдѣля отъ България, една партия тютюна, предназначена за България, остава тамъ; и търговецътъ изпращачъ сжщо остава въ Ксанти. Държани сж отговорни началникътъ на митницата, чиновникътъ и т. н., обаче за тѣхъ има специално законоположение, че имъ е опростено. Понеже търговецътъ се намира въ Ксанти, сумата е несъбираема отъ него. Остава сумата да се събере отъ единъ беденъ комисонеръ, който се е прибралъ днесъ въ Варна и за когото има данни, че е много беденъ. По тази работа е освѣтлено и самото Министерство на финанситъ, което е дало мнение съ надписъ № 16.974 отъ 8 октомврий 1926 г. да бжде опростена начетената сума отъ 22.720-30 л.

Прошетарната комисия е взела сжщо такова решение и моли Народното събрание да го приеме.

Председателствуващ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да бжде опростенъ на Петъръ П. Овчаровъ, отъ гр. Варна, сумата 22.720-30 л., за която той е начетенъ като митнически посрѣдникъ презъ 1918 г. въ гр. Ксанти, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XV, пореденъ № 8.

Докладчикъ Д. Митевъ (д. сг): Общинскиятъ съветъ на с. Аланъ-Кайрякъ, Бургаска околия, моли да се отстъпи на жителитъ на с. Аланъ-Кайрякъ държавната гора „Гроздю-баиръ“, като необходимо нужна за паша и водопой на добитъка имъ.

Тазя гора е била иззета отъ нѣкой си грѣкъ, и държавата е длѣжна да я изплати. Сега жителитъ на туй село, понеже имали нужда отъ нея, искатъ да се отстъпи на тѣхъ гората, като заплатятъ сжщата сума, която държавата е длѣжна да заплати за отчуждението ѝ. Сумата възлиза на 2.600.000 л. и жителитъ на с. Аланъ-Кайрякъ сж съгласни да я платятъ въ разстояние на три години.

Решението на прошетарната комисия е, да се отстъпи на жителитъ на с. Аланъ-Кайрякъ, Бургаска околия, държавната гора „Гроздю-баиръ“ въ землището на сжщото село срещу заплащане стойността ѝ 2.600.000 л.

Председателствуващ В. Димчевъ: Значи, сжщата сума, която ще плати държавата за нея.

Докладчикъ Д. Митевъ (д. сг): Да.

Председателствуващ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се отстъпи на жителитъ на с. Аланъ-Кайрякъ, Бургаска околия, държавната гора „Гроздю-баиръ“ въ землището на сжщото село, срещу заплащане стойността ѝ 2.600.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще докладва по списъкъ X, пореденъ № 329.

Има думата докладчикътъ г. Георги Симеоновъ.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Михаилъ Вучевъ, запасенъ полковникъ, отъ гр. Варна, е подалъ молба до Народното събрание, съ която моли да му се опрости сумата 110.350 л., за която билъ начетенъ съ решение № 456 отъ 24 мартъ 1927 г. на Върховната смѣтна палата, като бившъ интендантъ на планинската дивизия и отдѣлната бригада при 302 пехотна германска дивизия презъ време на войната.

Отъ представенитъ къмъ заявлението му документи, а сжщо и отъ направеното разследване по случая, комисията действително дойде до заключение, че въпросната сума е само неправилно изразходвана въ смисълъ, че не е спазенъ § 6 отъ извънредния бюджетъ отъ 50.000.000 л. за военни нужди. Обаче всичко това, което е купено съ тѣзи пари, е било налице, само че при отстъплението е оставено и разграбено.

Вследствие на това комисията реши да се опрости на Михаилъ Вучевъ, запасенъ полковникъ, отъ гр. Варна, сумата 110.350 л., за която той е начетенъ съ решение № 456 отъ 24 мартъ 1927 г. на Върховната смѣтна палата.

Председателствуващ В. Димчевъ: Които сж за приемане решението на прошетарната комисия, да се опрости на Михаилъ Вучевъ, запасенъ полковникъ, отъ гр. Варна, сумата 110.350 л., за която той е начетенъ съ решение № 456 отъ 24 мартъ 1927 г. на Върховната смѣтна палата, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка трета отъ дневния редъ — продължение разискванията по първото четене на законопроекта за изменение закона за трудовитъ земеделски стопанства.

Има думата народниятъ представителъ г. Слабчо Дръновски.

С. Дръновски (з): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Въпросътъ, който е предметъ на разглеждане съ настоящия законопроектъ, е единъ принципаленъ въпросъ, който е легналъ въ основата на закона за трудовитъ земеделски стопанства. Този въпросъ заслужава нашето внимание, още повече, че той е свързанъ съ редица други въпроси, предметъ на нашата аграрна реформа.

Г. г. народни представители! Първиятъ въпросъ, който е въ връзка съ предмета на настоящия законопроектъ и който искамъ да разгледамъ много накратко, е: имало ли е и има ли у насъ аграренъ въпросъ?

Г. г. народни представители! Ние нѣмаме у насъ голѣмитъ латифундии и ленини владения и голѣмитъ стопанства, каквито има въ редица други европейски страни, като Полша, Чехословашко, Ромѣния и др. Следователно, у насъ аграренъ въпросъ въ тая форма, въ която го има въ странитъ, които току-що споменахъ, нѣма. Нашата земеделска статистика, обаче, е характерна именно въ това отношение. За 1908 г. тя ни показва, че ние имаме пре-

димно дребни стопанства, а именно: отъ половинъ до два хектара имаме кръгло 425.000 стопанства, което съставлява 45-4% отъ всички стопанства; отъ 2 до 3 хектара имаме 86.500 стопанства, или 9-3% отъ всички стопанства; отъ 3 до 4 хектара имаме 68.343 стопанства, или 7-5%; отъ 4 до 5 хектара имаме 57.772 стопанства, или 6-2%; и отъ 5 до 10 хектара, значи, до 100 декара, имаме 17.421 стопанства, или 18-6% отъ всички стопанства и т. н.

Виждате, г. г. народни представители, че така наречените малки стопанства, споредъ класификацията въ нашата земеделска статистика, до 20 декара съставляватъ 46% отъ всички стопанства; до 30 декара съставляватъ 54-7%; до 40 декара — 62-2%. А общо броятъ на стопанствата до 40 декара е кръгло 580.000.

Г. г. народни представители! Върно е, че отъ тия дребни стопанства, до 20 или до 30 декара, има редица такива, които ние можемъ да наречемъ жизнеспособни. Защото въ тяхъ се отглеждатъ интензивни култури и могатъ да прехранятъ едно сръдно земеделско домакинство, петчленно семейство. Такива сж тия стопанства, които се занимаватъ съ културата на тютюна, съ тая на лозата, зеленчука и т. н. Но, г. г. народни представители, ако това е върно, върно е и друго, че ако приемемъ отъ това голъмо количество дребни стопанства само една трета, които да иматъ нужда отъ додаване на земя, значи, малоземелни, тй правятъ една цифра около 200 хиляди стопанства. Значи, около 200 хиляди стопанства се нуждаятъ отъ повече или по-малко земя. Споредъ Дирекцията на трудовитъ земеделски стопанства, тая цифра е 120 хиляди. Нека да приемемъ нея за върна. Значи, имаме 120 хиляди земеделски семейства, които се нуждаятъ отъ земя. Следователно, на поставения по-горе въпросъ: съществува ли у насъ аграренъ въпросъ, не можемъ другоиче да отговоримъ, освенъ въ положителенъ смисълъ. Казахъ, че аграрниятъ въпросъ у насъ нма такъв характеръ, какъвто има въ Чехославия, въ Полша или въ Ромъния, обаче дотолкова, доколкото той съществува у насъ, доколкото има безземелни и малоземелни, естествено е, че ще трбва да се погрижимъ да го разрешимъ въ ония рамки, въ които той съществува. Това целъше и законътъ за трудовата поземелна собственост, това целъше по-късно и законътъ за трудовитъ земеделски стопанства. Значи, както правителството, което прокара закона за трудовата поземелна собственост, така и правителството на Демократическия сговоръ, което прокара по-късно закона за трудовитъ земеделски стопанства, сж съгласни, че има действително въ известни размъри аграренъ въпросъ у насъ, който по законодателенъ редъ трбваше да бжде разрешенъ.

Г. г. народни представители! Ако на тия безземелни или малоземелни, които, споредъ Дирекцията на т. з. с., възлизатъ на 120 хиляди семейства, речемъ да дадемъ сръдно само по 20 декара земя, за да можемъ да направимъ тяхнитъ стопанства жизнеспособни, е потребна минимумъ около 2 милиона и 500 хиляди декара земя. Въ същностъ азъ смтамъ, че фирата на безземелни и малоземелни е много по-голъма и че ако речемъ да оземлимъ всички, които иматъ до 30 декара, за да направимъ тяхнитъ стопанства жизнеспособни, както и да оземлимъ всички безземелни, иначе добри стопани-земеделци, ще сж потребни минимумъ 3—4 милиона декара земя. Откъде ще се вземе това количество земя? Споредъ закона за трудовата поземелна собственост, както ви е известно, поземелниятъ фондъ се образува преди всичко отъ държавнитъ земи, общинскитъ мери, изключенитъ по чл. 20 отъ закона за горитъ отъ обекта на горското стопанство закълявли гори, частнитъ земи, които не се обработватъ непосредствено отъ самитъ притежатели стопани, манастирскитъ земи, земитъ на Земедълската банка, на Народната банка и т. н. Съ измъненieto на закона, т. е. съ прокарването на новия законъ за аграрната реформа у насъ — закона за трудовитъ земеделски стопанства — тоя източникъ на земи за поземелния фондъ остана почти същиятъ. Законътъ за трудовитъ земеделски стопанства предвижда сжщитъ източници — държавнитъ земи, изключенитъ гори отъ обекта на горскитъ стопанства, манастирскитъ земи, частнитъ земи, земитъ на Земедълската банка и т. н. Виждате, че въ това отношение както първиятъ, така и вториятъ законъ предвиждатъ едни и сжщи източници за поземелния фондъ. Къде е разликата, обаче? Разликата между първия и втория законъ е именно по отношение на частнитъ земи, които не се обработватъ непосредствено отъ тяхнитъ притежатели.

Г. г. народни представители! Когато ние прилагаме закона за трудовата поземелна собственост, ние искрено желяхмъ да намъримъ това количество земи, което ще е

потрбно, за да можемъ да задоволимъ всички ония, които нматъ или иматъ малко земя. Следователно, ние трбваше да посегнемъ, както и посегнахме, на общинскитъ мери; ние трбваше да посегнемъ и на частнитъ земи. И, забележете, че само отъ частнитъ земи по закона за т. п. с. сж отчуждени и причислени къмъ поземелния фондъ 352.541 декара земя; отъ общинскитъ мери — това е, обаче, преди 9 юний, когато се прилагаше законътъ отъ земеделското правителство — бйха отчуждени и причислени къмъ фонда кръгло 243 хиляди декара; отъ държавнитъ земи — 77 хиляди декара; отъ манастирскитъ земи 25 хиляди декара и т. н. Тия, обаче, които бйха повикани да прилагатъ закона за трудовата поземелна собственост, т. е. правителството отъ Демократическия сговоръ, още отъ първия моментъ почнаха да правятъ мили очи на ония, които притежаватъ голъми стопанства, на притежателитъ на голъми частни земи, които подлежаха на отчуждение по закона за трудовата поземелна собственост. Преди всичко, съ новия законъ за трудовитъ земеделски стопанства правителството на Демократическия сговоръ се потруди въ възможностъ да намали до минимумъ отчужденитъ по закона за трудовата поземелна собственост частни земи. Формулата за това се намъримъ много лесно въ новия законъ — създадохъ се „образцови стопанства“! Законътъ позволява на ония стопани, които се ангажиратъ да обзавеждатъ своитъ стопанства добре, да въведатъ една разумна експлоатация, да иматъ право да притежаватъ 1.500 декара земя. Независимо отъ това, съ новия законъ се увеличи сжщо така размърътъ и на ония земи, които не се обработваха непосредствено отъ притежателитъ имъ. По тоя начинъ онова количество частни земи, което бйше предметъ на отчуждаване по закона за трудовата поземелна собственост, бйше чувствително намалено по закона за трудовитъ земеделски стопанства, благодарение на тая формула „образцови стопанства“.

По тоя въпросъ, г. г. народни представители, доколко тая формула е сполучлива, можемъ да споримъ. Защото не сж необходими 1.500 декара земя за всички условия и за всички култури, за да може едно стопанство да бжде действително образцово. Има стопанства, които и при 100 декара земя, при дадена организация и при съответни култури, които се отглеждатъ въ тяхъ, могатъ да бждатъ образцови, или такива съ 500—600 декара и т. н.

Но, най-после, щомъ законодателятъ е решилъ тия стопанства да бждатъ до 1.500 декара, за да може да се въведе въ тяхъ една разумна експлоатация, не остава нищо друго освенъ да почитаме и изпълняваме закона.

Другъ единъ въпросъ, който следва по-нататкъ, е: имаме ли ние достатъчно земя, която да подлежи на отчуждаване по закона за трудовитъ земеделски стопанства, за да задоволимъ нуждата, която преди малко изтъкнахъ, да можемъ действително да оземлимъ и да дооземлимъ тия 120.000 земеделски семейства, които наистина се нуждаятъ отъ земя?

Г. г. народни представители! До 30 октомврий 1929 г. сж отчуждени и оформени 2.240.000 декара, отъ които 800.000 декара сж дадени на Дирекцията на бйжанцитъ. Следователно, за оземляване на тия 120.000 семейства остава единъ фондъ отъ кръгло 1.500.000 декара. Виждате колко е голъма разликата между онова, съ което разполага днесъ дирекцията, и онова, което е действително необходимо. Казахъ ви, ако ние на тия 100 или 120 хиляди семейства речемъ да дадемъ сръдно единъ минимумъ отъ 20 декара земя, ще бжде потребенъ единъ фондъ минимумъ отъ 2½ милиона декара, а азъ казвамъ, че тия семейства сж много повече отъ 120.000; значи, вмъсто тоя поземеленъ фондъ отъ 1½ милиона декара за оземляване и дооземляване, съ който разполага днесъ дирекцията, намъ ще ни е потребенъ единъ фондъ отъ 3—4 милиона декара земя.

Съ тая земя дирекцията презъ 1927/1928 и 1929 г. е оземлила: 55.525 семейства съ 917.893 декара земя; 390 специалисти съ 18.429 декара; 147 учители съ 6.060 декара; 675 читалища съ 32.331 декара; и 198 държавни учреждения съ 14.262 декара. Или всичко 1.027.193 декара.

И питамъ се азъ: задоволени ли сж всички нужди? Вие виждате, г. г. народни представители, че едва половината отъ ония, които се нуждаятъ отъ земя, сж оземлени презъ тия три години. А остатъкътъ отъ фонда е намалълъ на около нколко стотинъ хиляди декара земя, които далечъ не могатъ да задоволятъ останалитъ 50—60 хиляди семейства, които се нуждаятъ отъ земя.

Следователно, не е върненъ онзи пасажъ отъ мотивитъ на законопроекта за измънение закона за трудовитъ земеделски стопанства, въ който се казва: (Чете) „Приложението на закона за трудовитъ земеделски стопанства е

към своя край. Целта на този закон — да снабди с земя земеделските работници, малоземелници и безземелни селски стопани, бедните преселници и бължаници земеделци, като създаде дребни, жизнеспособни земеделски стопанства, ще бъде постигната с наличния състав на фонда т. з. с., образуван от общинските и държавни земи.

Вие виждате, г. г. народни представители, че даже ако включим и частните земи и ако речем да задоволим всички, вие ще трябва да потърсим минимум още 1—2 милиона декара земя. Виждате, че далеч нуждата е още голяма, за да можем от малко малко да задоволим нуждаещите се.

Но, г. г. народни представители, не е само този въпрос. Нанстина, оземлени са, както ви казах, повече от 55 хиляди семейства — казах, че кръгло са вече 60 хиляди. То е вярно. Не е въпросът, обаче, въ това — че са оземлени или дооземлени — защото Дирекцията за т. з. с., въ желанието си да задоволи повече семейства, повече стопани, повече безземелни и малоземелни, беше принудена, понеже разполага с осъществен поземелен фонд, да намали средния тип стопанство. И ние виждаме, че на много места са раздадени, вместо по 50 — по 40, вместо по 40 — по 30 нѣкѣде, вместо по 30 — по 20 декара земя.

Г. г. народни представители! Съ това не се разрешава въпросът, не се постига голѣмата цел на закона за т. з. с. — да се създадат жизнеспособни трудови земеделски стопанства, такива, които действително да могат да изхранят едни семейства. А вие виждате, че тѣзи, които днес са оземлени или дооземлени, тѣ първа пак ще търсят земя под изпаница или под друга форма, за да задоволят нуждите на своите домакинства, за да изхранят своята челяд. Това беше целта на закона за трудовите земеделски стопанства. Целта беше именно да се създадат жизнеспособни стопанства. За това, обаче, трябваше много повече земя.

И след всичко това, г. г. народни представители, вие виждате, че съвнесения законопроект се иска повръщането на частните земи, които, според Дирекцията за т. з. с. и според законопроекта, възлизат на около 60 хиляди декара земя.

Кои са мотивите, съ които се иска повръщането на тия земи? Казва се, преди всичко, че Земеделската банка не е въ състояние да намѣри срѣдства, за да бждат изплатени тѣ, още повече, че отчуждаването на тия земи още не е оформено. Вторият мотив, който се изтъква, е, както казах преди малко и както е казано и въ мотивите, че тия земи са излишни, не са потребни и че Министерството на земледелието мисли, че общинските земи, които са отчуждени досега, както и държавните земи, взети за тая цел, са достатъчни, за да се задоволят нуждите. Но вие видѣхте доколко са задоволени тия нужди и, следователно, този мотив пада самъ по себе си. Защото нуждата действително е много голяма и даже и тия 60 хиляди декара частни земи, съ които фондът разполага, ако речем да ги раздадем, пакъ въпросът за оземляването остава неразрешен, нуждата от земи остава открита.

Дълга да отбележа, г. г. народни представители, че органите на Дирекцията за трудовите земеделски стопанства през годините 1927—1929, когато имаха да прилагат закона и да оземляват, извършиха действително една доста голяма работа, една крупна работа. Тѣ положили голями усилия, за да могат по-скоро да завършат съ оземляването. Но, г. г. народни представители, органите на дирекцията имаха да се движат въ рамки, които бѣха дадени от закона по отношение частните земи; тия чиновници не можаха да отидат против интимната политика на Министерството на земледелието по отношение частните земи. И затова вие виждате, че никѣде частни земи не са раздавани на нуждаещите се, освен въ Бургаско, където са дадени на Дирекцията на бължанците.

Казах преди малко, че политиката на правителството още от началото беше взела под своя защита частните стопанства. И вие виждате, че под формата на „образцови стопанства“ голяма част от земята на частните стопани бѣха оставени на тия последните. А по отношение на тия, подлежащи на отчуждение по закона за т. з. с., органите на дирекцията не прилагаха закона, и затова никѣде частни земи не бѣха раздадени, за да дойде единъ ден, както днес смѣтат, че е дошъл — да кажат: частните земи въ тия и тия размѣри са вече излишни; ние имаме достатъчно земя, за да оземлим онѣзи, които се нуждаят, следователно можем съ спокойна съвест да ги върнем на тѣхните стопани. И затова — забележете

— тия земи бѣха дадени на самите стопани да ги обработват под наем; следователно, сега остава само приemanето на закона, за да могат самите стопани, които работят сега, да станат отново владѣтели на тия земи.

Г. г. народни представители! Още когато прокарвах първия законъ за трудовата поземелна собственост, ние издигнахме принципа: земята за ония, които я работят. Този принцип беше легнал въ основата на първия законъ за поземелната собственост; този принцип легна въ закона за трудовите земеделски стопанства, обаче само привидно; то беше все едно, както казват: „Мижикете лажа!“ Целта беше да се споменат и частните земи — че и тѣ подлежат на отчуждаване — обаче по политиката беше тѣ полѣка-лека да се изоставят, за да могат единъ ден — което и става — да бждат повърнати на тѣхните стопани.

Г. г. народни представители! Ако върнем частните земи, които подлежат на отчуждаване по закона за трудовите земеделски стопанства, то ще рече да компрометираме самия законъ въ неговата основа, въ неговата най-сѣщественa част; то ще рече да се откажем от ъцѣла аграрна реформа. Защото, както вчера помена г. Зографски, ако беше въпросъ само за общинските земи, нѣмаше нужда от създаването на специален законъ въ тая форма, нѣмаше нужда от такъв голям институт, какъвто е Дирекцията за трудовите земеделски стопанства.

Но, г. г. народни представители, нали тѣзи, които прокарваха закона за трудовите земеделски стопанства, не дигнаха сѣщия принцип? Нали тѣ държаха, че земята на онѣзи стопани, които не ги обработват непосредствено, подлежат на отчуждаване? Нали се знае, че земята, които се обработват от дребни стопанци, собственици, носят по-голям доходъ? Нали целта, която преследвахме съ това, както и съ закона за трудовите земеделски стопанства, беше да увеличим земеделското производство, да хвърлим повече земя под култура, та по тая начинъ да създадем повече блага въ нашата страна? Е добре, днес идемъ да се откажем от всички тия принципи, които са легнали въ основата на закона. А то ще рече да върнем отново изпаницата, или да бждат тия земи обречени наново на пустош. Вие знаете какъ се обработват нашите големи стопанства. Като изключимъ 4 или 5 такива стопанства — каквото е „Минкова махала“, каквито има едно или две въ Старо загорско и едно въ Бургаско — всички други бѣха пустоши, не се обработваха, тѣ не даваха никакви доходи. А целта и на първия законъ, и на втория законъ за аграрната реформа беше тъкмо тая: тия земи, понеже не се обработват непосредствено от тѣхните собственици, понеже не дават доходи, каквито трябва да дават, да се дадат въ рѣцетъ на стопани, които ще ги обработват съ собствените си рѣце или съ тия на тѣхната челяд и, следователно, да се получат по-големи доходи от тѣх. Бива ли сега, г. г. народни представители, за ради интереса на 100 или 200 души землевладѣлци — азъ не зная колко са, но не са повече — да жертвуваме интереса на толкова дребни стопани, които се нуждаят от 5 или 10 декара земя? Бива ли, заради интереса на тѣзи 100 или 200 души, да компрометираме една ъцѣла реформа и единъ законъ, който се прилага от нѣколко години вече? Азъ смѣтамъ, че това не трябва да стане. За честта на самото правителство на Демократическия сговоръ, това въ никой случай не трябва да стане.

Най-после, г. г. народни представители, нека бждемъ логични. Веднѣжъ законътъ за т. з. с. поставенъ на тая база — че и частни земи подлежат на отчуждаване — тия земи да бждат не 60.000 декара, а само 10.000 или 5.000 декара, тѣ не трябва да се връщат на тѣхните притежатели. Иначе ще рече, както ви казах, да изтърбушимъ самия законъ за аграрната реформа въ най-важната му част. Въпросътъ не е въ количеството на земята, въпросътъ е въ голямия принцип, който е легнал въ основата на тия законъ и който днес се погазва съ връщането на тия земи на тѣхните притежатели. Това толкова повече, г. г. народни представители, че около 40 хиляди декара частни земи, дадени на Дирекцията за настаняване на бължанците, са раздадени вече, съ тѣх са оземлени бължанци. Азъ смѣтамъ, че въ случая държавата не може да бжде майка за едни стопани и мащеха за други, защото тукъ иде подозрението, че земята на онѣзи, които не са били от „нашите“, са раздадени, а за онѣзи, които се числят въ редоветъ на Демократическия сговоръ, днес трябва да въсяме специален законъ, за да се освободят тѣхните земи и да имъ се повърнатъ. Азъ мисля, че, за честта на вашата партия, това не трябва да стане въ никой случай.

Толкова за частните земи.

По сжция законопроект връщат се и манастирски земи. Тъзи земи не съставят Богъ знае какво голъмо перо. Тъ сж около 24—25 хиляди декара и не играят голъма роля въ голъмния поземелен фондъ, съ който разполага Дирекцията за трудовитъ земеделски стопанства. Но азъ смѣтамъ, че като се повърщатъ тия земи на манастиритъ, върши се втора грѣшка. Законътъ, който създадохте презъ 1924 г., е съвършено ясенъ. Тамъ е казано, че манастиритъ ще трѣбва да се приспособятъ къмъ една нова организация на своитъ стопанства, да въведатъ разумна експлоатация на тия земи, ако искатъ тѣ да останатъ и занаяредъ тѣхни земи; не направятъ ли това, сами се съгласяватъ да бждатъ отчуждени тия земи. Е добре, има манастири, които сж саботирали закона, които не сж се подчинили на неговитъ наредби, не сж въвели разумна експлоатация на земитъ си въ смисъла на закона — бива ли днесъ, защото не сж се подчинили на закона, да имъ връщаме земитъ? Азъ смѣтамъ, че това ще бжде, най-малко, грѣшка.

Независимо отъ това, има земи манастирски само по име, а никакви манастири нѣма въ тѣхъ. Такива имаме въ Врачанско — Бешовишкия манастиръ, въ Пловдивско и на други мѣста. Бива ли, при тая голъма нужда отъ земи, дори и онѣзи манастирски земи, въ които нѣма никакви манастири и които се обработватъ отъ митрополититъ — а знаете какъ тѣ се обработватъ — да бждатъ повърнати наново? Азъ смѣтамъ, че това не трѣбва да става и че то нѣма да стане.

Друго. Нѣкои манастири иматъ маса земи, които сж разпрѣснати и които, и при добро желание отъ самитъ манастири, не могатъ да бждатъ експлоатирани разумно, защото сж прѣснати въ чужди землища и се намиратъ на десетки километри далече отъ тѣхъ. Азъ мисля, че — отъ какъто и гледна точка да разглеждате тоя въпросъ — нѣма никаквъ смисълъ да се връщатъ такива земи на манастиритъ.

Що се отнася до земитъ на Българската народна банка, тѣ сж много малко и затова нѣмамъ нищо противъ, ако тѣ бждатъ върнати на банката.

Сжщото ще кажа и за земитъ на Българската земеделска банка. Споредъ монѣ сведения, Земеделската банка досега не е продала земята на никого, а ония земи, които тя има на свое име, се намиратъ пакъ въ ржцетъ на стопанитъ имъ земеделци, които не сж могли да посрещнатъ своитъ задължения, но които и днесъ ги обработватъ, като плащатъ на Земеделската банка нѣщо подъ формата на наемъ или подъ друга форма. Следователно, смѣтамъ, че нѣма да се направи грѣшка, ако тѣзи земи се оставятъ на Земеделската банка, защото и безъ това, днесъ или утре, тѣ ще бждатъ наново повърнати на ония, отъ които сж взети.

Г. г. народни представители! По въпроса за завършване на нашата аграрна реформа смѣтамъ, че ще има още време да се измине, докато оземлимъ всички, които иматъ нужда отъ земя. Смѣтамъ, че закриването на дирекцията, даже въ днешната ѝ форма, ще бжде преждевременно. Даже да предположимъ, че тя ще преустанови понататкъ своята работа по оземляването въ полето, има маса друга канцеларска работа, която ще трѣбва да бжде извършена. Досега има издадени само около 11.000 акта. До края на годината, споредъ сведенията на дирекцията, ще бждатъ издадени около 16.000 акта. Всички, обаче, актове ще достигнатъ цифрата 60.000. Следователно, докато всичко това се оформи, и докато се свърши масата друга работа въ свързка съ собствеността на земитъ, смѣтамъ, че дирекцията ще има нужда да просъществува още известно време.

Но, г. г. народни представители, азъ смѣтамъ, че въпросътъ за аграрната реформа у насъ ще остане пакъ откритъ. Както виждате, десетки хиляди семейства оставатъ неоземлени и недооземлени. Следователно ние ще трѣбва въ едно по-близко или по-далечно бъдеще да се погрижимъ да намѣримъ земя. А такава азъ съмъ убеденъ, че ще можемъ да намѣримъ въ достатъчно количество било отъ тѣзи, които сж заграбени отъ турското население въ Дели-Ормана, било отъ ония, които ще се отчуждатъ по чл. 20 отъ закона за горитъ, които, споредъ менъ, не сж по-малко отъ 2—3 милиона декара.

Въпросътъ за завършването на нашата аграрна реформа остава откритъ и незавършено въ това отношение отъ днешното правителство ще бжде първата задача на новата властъ, която ще замѣсти днешното правителство.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Димитъръ п. Николовъ.

Д. п. Николовъ (трак): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Отъ сведенията, които ни дава г. министрътъ на земеделѣния и държавнитъ имоти, излиза, че поземелниятъ фондъ има повече отъ 3 милиона декари земя. Отъ тѣхъ не повече отъ 60 хиляди декари сж смѣтае за излизни, ненуждни и могли да се върнатъ, безъ да се попрѣчело на плана за настаняването и оземляването на бѣжанцитъ и на малоземелнитъ и безземелнитъ селски стопани. Искане за връщането на тѣзи 60.000 декари земи главно заради туй, защото, както се казва и въ мотивитъ къмъ законопроекта, щѣла да се ангажира една доста чувствителна сума, необходима за тѣхното плащане.

Г. г. народни представители! Щомъ тѣзи земи не сж потрѣбни, значи, на тѣхъ не сж оземлени нито бѣжанци, нито нѣкои други стопани. Азъ, обаче, имамъ сведения, че на частъ отъ тѣзи земи сж настанени бѣжанци отъ Главната дирекция за настаняване бѣжанцитъ, и едно връщане на тѣзи земи ще докара една цѣла пертурбация въ плана за селско-стопанското настаняване на бѣжанцитъ. Така въ Айтоска околия отъ тѣзи земи сж измѣрени 11 парцела съ 454 декари, всички раздадени и на тѣхъ настанени бѣжанци; въ Анхилска околия сж парцелирани 295 парцела съ 3.600 декари, отъ които сж раздадени на бѣжанци 142 парцела съ 1.169 декари; въ Бургаска околия сж парцелирани 434 парцела съ 13.126 декари, отъ които въ 412 парцела сж настанени бѣжанци съ 12.620 декари. Или въ тия три околии на Бургаския окръгъ сж настанени бѣжанци въ 565 парцела съ 14.243 декари. Въ Кошукаващка околия сж парцелирани 9 парцела съ 309 декари, върху които сж настанени бѣжанци. Въ Св. Врачката околия, Петрички окръгъ, сжщо така има 7 парцели съ 289 декари, на които сж настанени бѣжанци.

Министъръ Д. Христовъ: Г. п. Николовъ! Онѣзи частни имоти, които сж по закона за селско-стопанското настаняване, нѣма да се връщатъ.

Д. п. Николовъ (трак): Понеже за тѣхъ не е казано нищо въ закона, затуй вземамъ думата.

Министъръ Д. Христовъ: Нѣма нужда да се каже. Има специаленъ законъ за селско-стопанското настаняване.

Д. п. Николовъ (трак): Понеже въ законопроекта за измѣнението на закона за трудовитъ земеделски стопанства не е казано нищо за тѣзи земи, върху които сж настанени бѣжанци, азъ вземамъ думата, за да изтъкна, г. г. народни представители, че ако се приеме законопроектъ, тѣзи бѣжанци, които сж настанени отъ Главната дирекция за настаняване на бѣжанцитъ върху 581 парцели съ 14.841 декари и които се включватъ въ тѣзи 60.000 декари, за които се говори въ мотивитъ на този законопроектъ, ще трѣбва да се вдигнатъ отъ тамъ, а тѣ сж настанени, обзаведени, нѣкои дори сж си направили и къщи. Това ще повлѣче, както казахъ по-рано, една цѣла бъркотия въ плана за селско-стопанското настаняване. Вие знаете, че на Главната дирекция за настаняване бѣжанцитъ земя се даде отъ Главната дирекция на трудовитъ земеделски стопанства. Тя даваше обикновено общински мѣри или държавни земи. Въ нѣкои селища, обаче, навѣрно не е имало нито общинска мѣра, нито държавна земя, и заради туй сж дадени и частни земи. Върху тия именно частни земи отъ 14.841 декари сж настанени бѣжанци.

Азъ смѣтамъ, г. г. народни представители, при това положение, че внасянето на този законопроектъ е малко прѣбързано, преждевременно. Трѣбвало би да се дочака окончателното оземляване на всички малоимотни и безимотни селски стопани. Освенъ това, за да може да се създадатъ жизнеспособни стопанства, необходимо е да се дадатъ по възможностъ повече земи на стопанствата, защото, за да бжде едно селско стопанство жизнеспособно, трѣбва да има поне 60 декари земя, а не 40 декари, колкото сръдно се даваха и се даватъ. Споредъ сегашния начинъ, на обработване и стопанисване на земята, едно селско домакинство отъ петъ члена има нужда поне отъ 60 декари земя.

Щомъ като приложението на закона за трудовитъ земеделски стопанства е къмъ своя край, както се казва въ мотивитъ на законопроекта, полезно е отъ всѣка една страна да се дочака окончателното оземляване на всички нуждающи се отъ земя, и следъ като се свърши туй оземляване, излизната земя да се върне на собственицитъ. Но ако почитаемото Народно събрание реши да се приеме този законопроектъ, азъ моля къмъ § 1 отъ законопроекта, който предвижда да не се връщатъ земитъ, които вече напълно или отчасти сж изплатени по силата на закона за т. з. с. или по специални споразумения, да се при-

бави една втора алинея: „Не се връщат така също и земитѣ, раздадени на земеделѣлчески бѣжански семейства“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Стефанъ Пѣйчевъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Представенъ ни е за одобрение законопроектъ, съ който се иска измѣнението на закона за трудовитѣ земеделѣлски стопанства. Идеята за трудовитѣ земеделѣлски стопанства или трудовитѣ земеделѣлски имоти изникна следъ войната. Допреди войната никой не се сѣщаше, че трѣбва да се създаде единъ такъвъ законъ, който да даде поминѣкъ на земеделѣлцитѣ, малоимотни и безимотни. Първиятъ законъ, законътъ за трудовата поземелна собственост, се създаде презъ 1921 г., тогава, когато се чувствуваше една належаща нужда за създаване поминѣкъ на това население, което, следъ като въ разстояние на нѣколко години бѣше на фронта, бѣше останало безъ парче земя.

Защо се създаде този законъ? Затуй, защото една правова държава, за каквато претендираме да бѣде България, държава, която крепи своето сѣществуване на частната собственост, въ единъ такъвъ моментъ, когато земята незабелязано се изпълзва отъ ржцетѣ на значителна частъ отъ населението, трѣбваше да се загрижи за създаване на едно законоположение, чрезъ което да запази земята въ повече ржце. Тия земеделѣлци, които се оземляватъ, ставатъ привърженици на днешния строй на държавата. Когато се проектираше този законъ, въ 1921 г., той бѣше предоставенъ на българския народъ въ разстояние на повече отъ една година, за да го проучи и да каже своето мнение, дали е необходимъ, належащъ, възприемливъ на българска почва или не е. Явиха се маса критики въ пресата, писаха се брошури, всѣки бѣше свободенъ да си каже думата. Тогавашното правителство се критикуваше отъ политическитѣ противници на земеделѣлската организация, които искаха да кажатъ, че този законопроектъ е противоконституционенъ, затуй защото посѣга не само на държавни и общински мери, но и на частнитѣ земи. Азъ не мога да направя разлика между частни земи, притежавани отъ дадена личностъ, общинска мера, която е притежавана отъ древни времена отъ дадена община, била тя градска или селска, или пъкъ държавни земи, останали следъ освобождението като такива. Съ закона за трудовата поземелна собственостъ се посѣга на излишнитѣ земи, било на частнитѣ стопанства, било на манастиритѣ, било на държавата, било на общинитѣ, за да се създаде единъ фондъ, нареченъ трудова поземелна собственостъ, съ който да бждатъ оземлени последователно малоимотнитѣ и безимотнитѣ селяни, които се препитаватъ изключително съ земледѣлие. Този законъ се създаде въ 1921 г. и е публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 31, указъ № 50 отъ 9 май 1921 г. Прилагането на закона бѣше предоставено всецѣло на масата долу, на специални комисии отъ общински съветници, като се предвиждаше едно наказание за тия, които не прилагатъ закона добросъвестно. Впоследствие се намѣри единъ дефектъ въ чл. 18 и той бѣше измѣненъ съ законъ на 13 септемврий 1921 г. Съ това измѣнение се целеше, въ комисията, която ще прилага закона, да бжде избранъ единъ общински съветникъ съ тайно гласоподаване, а другитѣ двама членове да се назначаватъ отъ Дирекцията на трудовата поземелна собственостъ. Следъ преврата на 9 юний законътъ за трудовата поземелна собственостъ се замѣни съ закона за трудовитѣ земеделѣлски стопанства. Мнозина може би смѣтатъ, че законътъ за трудовата поземелна собственостъ и законътъ за трудовитѣ земеделѣлски стопанства е единъ и сѣщъ законъ, или сѣщата целъ преследватъ. Разликата, споредъ моитѣ разбирания, е значителна. Първиятъ законъ целеше създаването повече земеделѣлски стопанства, за да могатъ тѣ да увеличатъ производството. Но както и да е, законътъ се измѣни. Азъ нѣма да се впускамъ въ подробности, колко стопанства сѣ били оземлени тогава, на колко стопанства следъ 9 юний сѣ отнеги земитѣ и на колко едри земевладеѣлци сѣ повърнати земитѣ, защото преждеговорившиятъ г. Славчо Дрѣновски изложи тия данни, и азъ смѣтамъ, че е излишно да се повтарятъ. А упрѣдитѣ противъ земеделѣлското управление бѣха голѣми. Макаръ да се казваше, че законътъ за т. п. с. е противоконституционенъ, той задоволяваше нуждитѣ на малоимотнитѣ и безимотнитѣ селяни. Той се пое отъ мнозинството на българския народъ, защото бѣше необходимъ особено следъ дветѣ катастрофални войни, поради напастеностъ негодование у маситѣ. Много отъ държавнитѣ и общински мери тогава бѣха отчуждени, оземли се масата и се почна обработването на земята.

М. Мотевъ (д. сг): Въ ваше време оземляване не е имало. Вземахте имотитѣ на тия, на които не трѣбваше да се взематъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Но въ 1924 г. законътъ се измѣни. И се измѣни не цѣлиятъ законъ, а само нѣколко членове, въ които се предвижда освобождаването на частнитѣ земи. Но нуждитѣ не можаха да се облекчатъ, не можаха да се постигнатъ никакви резултати съ този законъ, защото освенъ мѣстното население, което имаше нужда отъ земя, дойдоха въ страната маса бѣжанци и трѣбваше и на тѣхъ да се даде земя. Азъ после ще ви кажа личнитѣ си наблюдения по оземляването на бѣжанцитѣ — какъ за да имъ се даде, отнемаха се земитѣ на тукашни малоземелни селяни.

Съ закона за трудовитѣ земеделѣлски стопанства, създаденъ въ 1924 г., одобренъ съ указъ № 41 и публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 97, се измѣни законътъ за трудовата поземелна собственостъ, за да може да бждатъ повърнати частнитѣ земи на бившитѣ имъ притежатели. Въ него се предвижда, че тия, които обработватъ модерно стопанствата си, съ нуждитѣ земеделѣлски машини, които въвеждатъ известенъ расовъ добитѣкъ — расови свини, птици и т. н. — запазватъ земитѣ си, за да се създадѣли модерни земеделѣлски стопанства въ страната. Но азъ не знамъ дали тогавашното правителство и тогавашната Камара бѣха си задали въпроса: какъ биха се задоволили нуждитѣ на хилядитѣ безимотни и малоимотни селяни и на хилядитѣ бѣжанци, които идѣха като потокъ отъ Тракия, Македония и Добруджа, ако биха се създали нѣколко десетки модерни земеделѣлски стопанства?

(Председателското мѣсто заема председателътъ)

Смѣя да кажа, че правителството тогава не е мислило нито за бѣжанцитѣ, нито за малоимотнитѣ селяни. Всичко бѣше насочено къмъ запазване имотитѣ на правителствениѣ партизани, защото тѣ се борѣха срещу дружбашкиѣ режимъ и може би много сѣ допринесли за преврата на 9 юний.

Д. Витановъ (д. сг): Колко декара чифлишки имоти бѣха отчуждени презъ ваше време, г. Пѣйчевъ?

С. Пѣйчевъ (з. в): Вие ще ги кажете. Азъ твърдя, че е имало отчуждения.

Д. Витановъ (д. сг): Отъ трибуната кажете, бѣха ли задоволени нуждитѣ, за които говорите?

С. Пѣйчевъ (з. в): Ако искате, сега ще ги кажа това, но азъ ви говоря съ каква целъ се измѣни законътъ.

Д. Витановъ (д. сг): Кажете колко частни земи бѣха отчуждени!

С. Пѣйчевъ (з. в): Щомъ ми задавате тоя въпросъ, ще ви отговоря моментално. Отъ сведенията, които азъ имамъ, се вижда, че до влизането въ сила на закона за т. з. с. — тия сведения съмъ взелъ отъ доклада на Дирекцията за т. з. с. — сѣ били отчуждени частни земи 352.541 декари. Доволенъ ли сте, г. Добри Витановъ?

Д. Витановъ (д. сг): Не съмъ доволенъ, защото по-голѣмата частъ отъ тия земи бѣха отчуждени по незаконенъ начинъ. Още не бѣ отминенъ стариятъ законъ и по силата на него бѣха провалени всичкитѣ отчуждения. Така е, г. Пѣйчевъ!

С. Пѣйчевъ (з. в): Азъ знамъ, че г. Добри Витановъ не знае нито колко чифлици сѣ били отчуждени, нито колко декара сѣ притежавали стопанитѣ имъ, нито знае процедурата, по която сѣ били повърнати имотитѣ. Но като стовористъ е необходимо да подхвърли апострофъ, защото сме останали малко въ залата и той трѣбва да се закачи.

Азъ казахъ още въ началото, че не искамъ да се стирамъ върху цифритѣ, които изнесе г. Славчо Дрѣновски. Моята целъ е друга — да изнесе предъ васъ моитѣ лични наблюдения досежно начина, по който се отнемаха земитѣ отъ ония, които бѣха оземлени и на които земитѣ бѣха нуждни, и по какъвъ начинъ несъзнателно се сѣче клонътъ, на който стои държавата и на който смѣта да се крепи Демократическиятъ сговоръ.

Законътъ за т. з. с. доведе до създаването на нѣколко модерни земеделѣлски стопанства, като се запазиха необходимо количество декари земя за всѣко стопанство — 2, 3 или 5 хиляди декара, въпрѣки че законътъ предвижда до 1.500 декара на семейство, но не изключва пъкъ и възможността нѣколко сродни семейства да могатъ да бж-

да се слѣти въ едно стопанство. На всѣко едно семейство, ако се предвидятъ по 1.500 декара, едно такова слѣто стопанство може да притежава десетки хиляди декара земя. Чл. 34, ако се не лѣжа, предвижда, че едно съставно семейство може да се състои отъ братя, отъ сестри, отъ зетъове, внуци и правнуци, които съставляватъ едно стопанство, наречено сродно. А то ще рече, че ако нѣкой чифликчия събере всичкитѣ семейства на братя, сестри, внуци и правнуци, може да запази единъ чифликъ отъ 7—8 хиляди декари земя, съ които могатъ да се оземлятъ 140 семейства съ по 50 декара. Значи, вмѣсто да създадемъ 140 земеделѣски стопанства, ние ще запазимъ само едно стопанство, което ще се обработва модерно, но за смѣтка на 140 бедни семейства, които ще влѣзатъ като аргати въ него. Но законодателятъ въ 1924 г., изглежда, не бѣше си задавалъ въпроса, че ако защитимъ едритѣ земеделѣски стопанства, макаръ и модерни, създаваме несъзнателно пролетарии, които сж готови угре да се подадатъ на всѣкъ едно влияние, безразлично откъде иде то. Когато следъ войната болшевизмътъ бушуваше въ душата на всѣки единъ, който бѣше изнемогвалъ на фронта, земеделѣското правителство съзна, че народътъ може да се увлѣче масово отъ влиянието на болшевишката пропаганда и затова създаде закона за трудовата поземелна собственост съ единствена целъ да създаде поминѣтъ за малоимотнитѣ и безимотни селяни, за да ги отстрани отъ пѣтя на болшевизма, който пѣтъ бѣше опасенъ и за държавата, и за Европа, ако щете.

Д. Витановъ (д. сг): И доста ги отстрани.

С. Пѣйчевъ (з. в): Земеделѣското правителство тогава се стремѣше не да ги накара да влизатъ въ редоветъ на болшевизма, не да ги накара да ставатъ разбойници, а да ги свърже съ парче земя отъ 30, 40 или 50 декара, за да станатъ производителни стопани.

М. Мотевъ (д. сг): По 50, 80, 100 л. заплащатъ декара.

И. п. Янчевъ (з. в): Той не говори за цената на имота, а за пуждата отъ закона.

С. Пѣйчевъ (з. в): Сегашниятъ законопроектъ, съ който се иска измѣнението на закона за трудовитѣ земеделѣски стопанства, съдържа три параграфа. Забележете, че винаги, когадо Министерството на земедѣлието внася законопроекти, придружава ги съ мотиви отъ по 2—3 страници, а самиятъ законопроектъ се състои само отъ единъ единственъ членъ. Такъвъ бѣше законопроектътъ за доставка на люцерново семе, такъвъ бѣше законопроектътъ за доставката на земеделѣски машини и оръдия; такъвъ бѣше и законопроектътъ за измѣнението на чл. 18 отъ закона за контролнитѣ и опитни институти. Следъ като се изтъкнатъ мотивитѣ, които сж заставили г. министра да внесе законопроектъ за измѣнение на единъ законъ, следъ като г. министърътъ се е мотивиралъ добре, нѣма нужда по-нататкъ да се предвиждатъ много членове въ законопроекта. Та, казвамъ, въ сегашния законопроектъ се предвиждатъ само три параграфа, които целятъ да измѣнятъ нѣколко члена отъ сѣществуващия законъ за трудовитѣ земеделѣски стопанства. Но смѣтате ли, че по този начинъ вие задовѣлявате нуждата на тѣзи, които се нуждаятъ отъ земя? Мислите ли, че ще създадете имоти на тѣзи, които сж дошли въ нашата страна по силата на създаденитѣ следъ войнитѣ обстоятелства и по силата на подписаната спогодба отъ нашата държава за изселване на малцинствата? Не. Съ законопроекта се цели да се повърнатъ окончателно частнитѣ земи, които бѣха отчуждени по силата на закона за т. п. с.; цели се да се повърнатъ и земитѣ, които сж отчуждени отъ манастиритѣ. Г. Славчо Дръновски ви изнесе, че сж оземлени около 50 хиляди стопанства, а споредъ неговитѣ изчисления, които приеждавамъ и азъ, нуждающитѣ се семейства отъ земя сж надъ 120.000. Е добре, ако вие повърнете тия имоти, задавате ли си въпроса откъде можемъ да вземемъ земя за неоземленитѣ семейства, които сж надъ 70.000? Когато се прокарваше законътъ за т. п. с., комунистичитѣ държаха на този принципъ, на който сега държатъ и вие. Тѣ казваха: ако искате да оземлите всички безимотни, ще трѣбва да имате 18 милиона декара земя. И вие сега, като виждате, че съ тая земя, съ която разполагате, не могатъ да се оземлятъ всички нуждающи се, казахте: хайде и нея да дадемъ на нашитѣ приятели, защото били гладували! Че имало 70.000 семейства, които, смѣтнато по петъ члена на семейство, правятъ 350.000 души, които оставатъ безъ земя, какво значи това предъ нуждитѣ на 20 или 50 наши приятели? Задавате ли си този въпросъ? Смѣтате ли, че по този начинъ уреждате аграрния

въпросъ въ малката България? Не смѣтате ли, че по този начинъ тласкате тѣзи хора по пѣтя на комунизма или по пѣтя на Дочо Узуновъ? Задавате ли си въпроса, че децата на дадено семейство, бѣжанско или на тукашенъ малоимотенъ или безимотенъ селянинъ, нѣма какво да ядатъ, и бащата ще трѣбва да отиде наемъ работникъ? А не се ли чувствува безработица въ всѣки градъ и село? Съ какво ще могатъ да се нахранятъ тѣзи деца? При тази финансова криза, която сѣществува сега у насъ, може ли бащата да сключи заемъ, за да купи хлѣбъ на децата си, да ги нахрани, за да настане успокоение въ семейството? Тѣзи въпроси вие не си задавате, защото не ви интересуватъ.

Когато прокарвахме закона за трудовата поземелна собственост, комунистичитѣ казваха, че за да се оземлятъ малоимотнитѣ и безимотнитѣ, необходими сж 18 милиона декари земи. Ние ги питахме тогава: ако нѣмаме 18 милиона декара, бива ли да кажемъ: понеже нѣма за всички, нѣма да дадемъ на никого? Ние ги питахме тогава и това: можемъ ли да докараме съ параходъ земя отъ съветска Русия, за да оземлимъ безимотнитѣ и малоимотнитѣ селяни и бѣжанцитѣ? Ако вие сега разчитате да ви пратятъ земя отъ „освободена“ Тракия и Македония, тогава добре!

И. п. Янчевъ (з. в): Може да мислятъ да изпратятъ нашитѣ малоземелни въ българскитѣ колонии!

С. Пѣйчевъ (з. в): Политиката, която води Сговорътъ, доведе дотамъ положението, че да нѣма нито единъ българинъ нито въ Добруджа, нито въ Македония, нито въ Тракия. А по-рано, като отидѣше човѣкъ въ Скопие, виждаше, че еснафитѣ и занаятчиитѣ сж българи. Въ Солунъ бѣше сѣщото. Въ Бабадагъ ще видишъ нѣкой старъ абаджия, седналъ турски, турилъ очилата, да казва, че неговитѣ синове или братя сж въ България и че той е чистъ българинъ. Но днесъ, следъ подписването на договоритѣ за миръ, следъ водената отъ Сговора политика, кждето и да отидете въ тия мѣста, българинъ не можете да намерите. Не стига това, че загубихме войнитѣ, но загубихме и българитѣ въ Тракия, Македония и другаде, защото тѣ трѣбваше или да се посърбятъ и погърчатъ, или да напустнатъ.

Министъръ С. Василевъ: Кажете нѣщо и за радомирската република въ 1918 г. Иматъ връзка тия въпроси.

С. Пѣйчевъ (з. в): Ако дойдемъ да говоримъ за радомирската република, г. министре, и за нея можемъ да кажемъ нѣщо. Но радомирската република нѣма връзка съ въпроса, който разглеждаме.

Министъръ С. Василевъ: Какъ да нѣма връзка?

С. Пѣйчевъ (з. в): Сега се поставя другъ въпросъ — да се грижимъ за поминѣка на тия хора, за които говоримъ. Задава ми се въпросъ: колко хора сме били оземлили навремето ние и колко сж оземлени сега? И тогава азъ бѣхъ народенъ представителъ и се интересувахъ много отъ прилагането на този законъ; може и тогава да сж ставали грѣшки при неговото прилагане, защото приложението му бѣше дадено на масата долу, която нѣмаше нужното образование и по съвѣстъ го прилагаше. Тамъ, кждето общинската комисиия за т. п. с. не можеше да приложи закона, намѣсваше се окръжната комисиия за т. п. с. или Дирекцията на т. п. с. и уреждаше въпроса. Но, за голѣмо учудване, следъ като бѣха оземлени тѣзи хора и следъ като дойдоха у насъ бѣжанци отъ всички краища, за които претендирахме, че сж наши, български, азъ видѣхъ друго положение: видѣхъ безимотни селяни, оземлени съ по 25 декара земя, на които се оставятъ по 5 декара, а 20-тѣ декара се даватъ на бѣжанци; азъ видѣхъ безимотни селяни и бѣжанци да се хващатъ гуша за гуша кой да оре нивата.

М. Мотевъ (д. сг): Не е вѣрно, че отъ селянитѣ, оземлени съ 25 декара, се взематъ 20 декара и се даватъ на бѣжанци. Такива случаи не е имало.

С. Пѣйчевъ (з. в): Само знаешъ да казвашъ, че не е вѣрно. Това ти е най-лесно. — И дойде дотамъ положението, че инспекторътъ Стаматовъ, комуто бѣше възложено да оземлява нещастнитѣ бѣжанцитѣ въ Търновския и Плевенския окръзи, включително и Никополска околия, добре платенъ чиновникъ, съ пѣтни и дневни, да отива да изнудва бѣжанцитѣ, да имъ взема рушветъ, за да ги оземлява. Този човѣкъ има ли капка съвѣстъ въ себе си или съзнание, когато казва на бѣжанцитѣ: „Дай ми рушветъ, за да те оземля въ Павликени или кждето искашъ“?

Н. Пждаревъ (д. сг): Кой е този инспекторъ.

С. Пйичевъ (з. в): Инспекторътъ Стаматовъ.

Д. Даскаловъ (з. в): Тъ сж много такива.

Н. Пждаревъ (д. сг): Въ затвора ли е сега?

С. Пйичевъ (з. в): Не. На служба е. Не зная само дали не е на по-голяма служба. — Като пристигналъ въ Павликени, той събралъ бѣжанците и имъ казалъ: „Ще ви оземля. Азъ имамъ мандатъ да отида въ селата: Михалци, Дъскогъ, Патрешъ и Неданъ и кждето намѣря парцели, предадени на Дирекцията за настаняване на бѣжанците, ще ги отидѣ за васъ и ще ви накарамъ да теглите жребие, но за да мога да отида въ тия мѣста, трѣбва да плата за файтонъ или за автомобилъ“. Тъ му заплащатъ превознитъ разноси до Михалци и другитъ села, отива той тамъ, следъ това се връща въ Павликени и се нарежда обѣдъ въ хотелъ „Комерсиалъ“ при гарата — бѣжанците плащатъ. Той смѣталъ, че бѣжанците, понеже сж дошли отъ нѣкои загнѣтени мѣста въ Тракия и Одринско, сж толкова прости, че не разбирагъ нищо, и нали е дошелъ голѣмецъ, който ще раздава земи, тѣ ще трѣбва да даватъ пари, смѣгавъ го за светия. Бѣжанците казватъ на съдържателя на хотела: „Бай Димитре! За наша смѣтка ще давашъ всичко, но ще искаме да ни дадешъ разписка, защото ние сме 25 души, за да не кажатъ останалитъ, че ние сме изляли и изпили тѣзи пари.“ Спалъ толкова ноши, по толкова лева — толкова; ялъ толкова; за автомобилъ, за да го занесе до Михалци и други села и да го върне — толкова. Взематъ сжщо и отъ шофѣора документъ. И тѣзи нещастни бѣжанци събиратъ помежду си 15—16 хиляди лева, макаръ да нѣматъ за себе си хлѣбъ и дърва да се огрѣятъ, изразходватъ тая сума около командировката на инспектора Стаматовъ, и въ края на краищата той ги вика да теглятъ жребие за земитъ. Нѣкои отъ бѣжанците, за да останатъ въ Павликени, казватъ на инспектора: „Ние, 6 души, сме сговористи, насъ ще ни оставишъ въ Павликени, а другитъ сж комунисти и дружбашни, ще ги изпратишъ по селата“.

М. Мотевъ (д. сг): Вие трѣбва да знаете българскитъ закони. Като сте знаели, че този чиновникъ е билъ така провиненъ, трѣбваше да съобщите това, за да отиде той на мѣстото си, а не да го търпите и да говорите сега това отъ трибуната.

С. Пйичевъ (з. в): Азъ предлагамъ анкета, и ако не се установи, че е вѣрно това, което казвамъ, азъ ще си сложа мандата като народенъ представителъ.

М. Мотевъ (д. сг): Има кжде да направишъ постѣпки, а не да говоришъ това тукъ, отъ трибуната. Ти познавашъ добре българскитъ закони.

И. Абаджиевъ (з. в): Г. министърътъ трѣбва да слуша по-добре.

С. Пйичевъ (з. в): Тегли се жребие и на 6-тѣ души се пада да останатъ въ Павликени, а на другитъ — да отидатъ въ селата Михалци, Дъскогъ, Патрешъ, Неданъ, чакъ къмъ Свишовско — с. Павелъ и други села. Добре, но следъ като станала цѣлата тази борба, останалитъ си казали: „Какъ така тѣзи 6 души измъкнаха нумера, че имъ се падатъ земи въ Павликени, а за насъ нѣма? И казватъ на тѣзи, които ще останатъ въ Павликени: „Тогава вие платете мастрафа, понеже ще останете тукъ, защото ние ще плащаме наново масрафъ да се премѣстимъ на друго мѣсто“. А за забелязване е, че тѣзи нещастни хора сж дошли тамъ и живѣятъ още отъ балканската война, иматъ си построени къщици и дворни мѣста отъ общинската мера, иматъ си и по нѣкое парче собствени ниви. Но, въпреки това, налага имъ се да се изселатъ отъ тамъ. Оплакватъ се тия хора тукъ-тамъ, подсъщатъ ги, че този човѣкъ нѣмалъ право да имъ взема пари, че той, кждето и да отиде, представя смѣтка за разноситъ си въ Дирекцията за настаняване бѣжанците, и ти му плаща пѣтни и дневни пари. Разбиратъ хората, че тази работа е скроена, подаватъ заявление въ Дирекцията за настаняване на бѣжанците, въ което съобщаватъ този фактъ и прилагатъ документа. Дирекцията за настаняване на бѣжанците праща другъ единъ инспекторъ да ревизира тази работа. Тѣзи хора дирили самия инспекторъ Стаматовъ и били съгласни да не го правятъ на въпросъ, ако той имъ върне паритъ. Стаматовъ, обаче, не се явилъ въ този моментъ,

защото смѣталъ, че инспекторътъ може да го накастри, и се изгубилъ. Вечерта взема влака и отива въ Павликени, кждето билъ и инспекторътъ, дошелъ за ревизия. Стаматовъ пита бѣжанците: „Отъ кого излиза тази работа? Тъ му отговарятъ: „Има единъ комисонеръ, Тончо Николовъ, съ една рѣжка, той трѣбва да е скроилъ тази работа“. — Отива Стаматовъ при Тончо и го пита: „А бе, Тончо, ти си нагласилъ тази работа, ти си имъ далъ този акълъ. Аманъ, ще имъ върна паритъ, защото иначе сжмъ изгубенъ — ще отида подъ смѣлъ и ще лежа въ затвора“. — Тончо му казалъ: „А бе ти, за да станешъ инспекторъ по оземляване на бѣжанците, най-малко трѣбва да притежавашъ висше образование; какъ не те е срамъ да имъ предлагашъ тази работа и какъ не те е срамъ да дойдешъ да ми кажешъ: „Аманъ, ще имъ върна паритъ“?

Но, въпреки това, както бѣжанците, така и азъ имамъ положителни сведения, че този инспекторъ е още на служба, защото въпросътъ не отиде по-далечъ отъ Дирекцията за настаняване бѣжанците. Дали само бѣжанците въ Павликени той е оземлилъ по такъвъ начинъ, не зная. Като му сж дадени за оземляване два окръга, Търновския и Пѣтвенския, можете да си направите заключение колко хора е оскубалъ този човѣкъ по този начинъ.

С. Савовъ (д. сг): Кжде има такива хора въ Търновския окръгъ? Какво разправяшъ? Такива работи тамъ не ставатъ.

С. Пйичевъ (з. в): Пита се сега: при наличността на тѣзи факти, при наличността на тѣзи деяния по оземляването на малоимотни и безимотни селяни и бѣжанци, смѣтате ли, че това измѣнение на закона, което правите сега и съ което изхвърляте ония членове отъ закона, съ които се отчуждаватъ частнитъ и манастирскитъ земи, ще донесе нѣщо добро на българския народъ? Нѣма да донесе. Не смѣтате ли, че ще се създаде буря отъ негодувание, и кой ще бжде тогава въ състояние да се справи съ положението? Вие можете да разчитате на закона за защита на държавата, да го приложите къмъ тия малоимотни и безимотни селяни и бѣжанци и да ги подведете подъ отговорност, но въпросътъ не може да се разреши така. Всичко това е така, вие го виждате, наблюдавате, когато отивате между тия бѣжанци или малоимотни и безимотни селяни. Никой ли досега не ви е казалъ, че се чувствува нужда отъ оземляване, не ви ли сж посочени парцели, дадени на малоимотни и безимотни селяни, които сж отнети и повърнати на чифликчийтъ? Смѣтате ли вие, че по този начинъ задоволявате нуждитъ?

Нашиятъ съветъ е следниятъ: откажете се да законодательствувате по такъвъ начинъ, откажете се отъ това измѣнение на закона, защото не се допринася нѣщо добро за постигането на ония цели, които си поставя законътъ. Дайте не само частнитъ земи на тия хора, но дайте имъ и всички ония заклеявѣли гори, които могатъ да излѣзатъ отъ обекта на горското стопанство, за да се даде хлѣбъ на тѣзи хора, защото утрешниятъ день ще бжде страшенъ и за тѣхъ, но ще бжде по-страшенъ и за България. Ние рѣзко се обявяваме противъ това измѣнение; ние напълно поддържаме закона за т. п. с. Ако този законъ бѣше останалъ да съществува, безъ да има каквито и да било външни влияния, откъдето и да идатъ тѣ, ние сме дълбоко убедени, че щѣха да се задоволятъ нуждитъ на малоимотнитъ и безимотнитъ селяни и на бѣжанското земледѣлско население, което е дошло въ България. Почнаха да се отводняватъ държавнитъ блатъ, кждето се развъждатъ комари. До идването на земледѣлското правителство на власт нѣмаше нито единъ, който да помисли за отводняване на блатата.

М. Мотевъ (д. сг): Ако си билъ опозиция на земледѣлското правителство, щѣше да видишъ какъ се прилагае законътъ тогава.

С. Пйичевъ (з. в): Азъ зная, че тогава се почнаха редъ добри начинания, за да се създадатъ блага на тия хора и на държавата. Азъ зная това, защото сжмъ съвременникъ, и тогава бѣхъ народенъ представителъ и взехъ участие при гласуването на всички закони. И всички критики на противникитъ на правителството, на опозицията — лѣвичарска и дѣсничарска — пропаднаха прелѣ идентъ и законитъ на земледѣлското правителство, защото тѣ носѣха само блага за българския народъ.

С. Савовъ (д. сг): А-а-а!

С. Пйичевъ (з. в): Да, да.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Г. Пъйчевъ! Спомняте ли си вашата окръжна земеделска сбирка въ Плъвенъ какво каза за този законъ? Спомняте ли си, че тая сбирка заяви, че Оббовъ, преди да стане министъръ, е търсилъ 5 л. на заемъ, а следъ това е ограбилъ повече отъ 20 милиона чрезъ този законъ? То е решение на плъвенската земеделска окръжна сбирка.

С. Кърловъ (з. в): Нищо подобно нѣма.

С. Пъйчевъ (з. в): Азъ ще отговоря.

М. Мотевъ (д. сг): Брагътъ на Оббовъ бѣше адвокатъ въ Плъвенъ.

С. Пъйчевъ (з. в): Вие казвате, че плъвенската окръжна земеделска сбирка била искала отчетъ отъ Оббовъ и му казала, че той, преди да стане министъръ, нѣмалъ 5 л., а впоследствие ималъ 20 милиона лева. Но азъ ще ви задамъ другъ единъ въпросъ.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Вашата сбирка искаше изключването му, защото, заедно съ братъ си Евстати Оббовъ, е ограбилъ повече отъ 20 милиона лева.

С. Пъйчевъ (з. в): Ако Оббовъ или който и да е отъ органицъ по прилагането на закона за т. п. с. бѣше уловенъ въ рушветъ не за 20 милиона лева, а за 5 л., щѣше да има петъ души обесени.

Министъръ С. Василевъ: Това е нетърпима лъжа!

С. Пъйчевъ (з. в): Кажете ми поне единъ органъ по прилагането на закона, който да е осъденъ за взятки.

Министъръ С. Василевъ: Въ Пазарджикъ вашитъ чиновници взимаха полици, когато оземляваха.

Д. Даскаловъ (з. в): Колко души чиновници сж осъдени следъ 9 юний?

М. Мотевъ (д. сг): Много рушвети сте вземали и по чл. 4, и по закона за отчуждаване на частнитъ здания.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Искате ли да Ви посоча факти?

С. Пъйчевъ (з. в): Ако сте имали факти, ако сте имали данни и бѣхте ни ги дали, много голѣмо щастие щѣше да бѣде за насъ да узнаемъ, че между насъ е имало взяткаджии, рушветчици, и щѣхме веднага да ги дадемъ подъ съдъ и да ги съдимъ.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Г. Георги Енчевъ е тукъ и ще потвърди. Сегашниятъ вашъ окръженъ съветникъ Къню Сидеровъ, въ битността си кметъ на с. Павелъ и председателъ на комисията по оземляването, е вземалъ рушвети повече отъ 100 хиляди лева. Само отъ единъ човѣкъ, отъ Константинъ Коцевъ, е вземалъ 50 хиляди лева рушветъ. И въпрѣки че тази работа отиде до Свищовския окръженъ съдъ и го осъдиха на нѣколко години строгъ тъмниченъ затворъ, вие имате безсрамиего да го поставите начело на вашата листа въ околията за окръженъ съветникъ. Това е вашето разбиране за рушветчицка, това е вашиятъ моралъ по приложението на този законъ. Ако искате, и още данни мога да ви дамъ.

С. Кърловъ (з. в): Не чухте ли за престѣпленията на вашитъ чиновници?

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Назитъ провинени чиновници ги пращаме въ затвора, а не ги поставяме въ нашитъ листи.

С. Кърловъ (з. в): Въпрѣки че се доказаха тѣхнитъ престѣпления, тѣ стоятъ на мѣстата си. Вие закриляте корупцията.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Наши чиновници, които сж уловени въ рушветъ, не ги правимъ нито окръжни съветници, нито народни представители.

С. Пъйчевъ (з. в): Г. Цвѣтанъ Дяковъ повдига единъ въпросъ, че павелскиятъ кметъ Кръстю Сидеровъ билъ осъденъ отъ Свищовския окръженъ съдъ за взяткаджийство, за рушветъ. Азъ ще ви кажа нѣщо за това, защото тогава азъ бѣхъ депутатъ отъ Свищовска околия.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Азъ казвамъ, че и сега е окръженъ съветникъ, макаръ че бѣше осъденъ отъ Свищовския окръженъ съдъ за вземане на рушветъ, като председателъ на комисията по оземляването въ ваше време.

С. Пъйчевъ (з. в): Азъ знамъ, че е окръженъ съветникъ.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Той ви е водачъ. Съдѣтъ го отстрани като окръженъ съветникъ и пакъ го кандидатирахте. Но не е само този случай! Такъвъ е случаятъ и съ председателя на комисията по оземляването Златанъ Ганевъ, случаятъ съ Минчо Минчевъ, когото осъдиха, и пакъ стои начело на листата въ околията. Мога да ви изброя редица още случаи.

И. п. Янчевъ (з. в): Щомъ той е билъ кандидатъ въ известна листа, значи, е ималъ право на избираемостъ, следователно, не е лишенъ отъ граждански и политически права. Вие сте юристъ и знаете това.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Но понеже вашитъ листи се утвърждаватъ отъ околийската сбирка, и сбирката единодушно го е посочила, вие можете да съдите отъ това за морала на вашата партия.

Д. Дерлипански (з. в): Срамота е да се приказва така.

М. Мотевъ (д. сг): Ти си карьеристъ. Тебе 20 години те избиратъ.

С. Пъйчевъ (з. в): Вѣрно е, че Кръстю Сидеровъ е съденъ. Но вие ми кажете само Кръстю Сидеровъ ли е съденъ отъ земеделската организация? Азъ мога да ви посоча отъ с. Ибричево Колю Мариновъ, който презъ земеделско време бѣше пѣждаръ и който лежа 9 месеца въ затвора само затуй, защото следъ 9 юний казалъ: „Азъ не признавамъ въ България никаква друга властъ, освенъ земеделската“.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Не искате да ме разберете Вагабонти, крадци и непочтени хора може да има въ всички партии. Въпросътъ е: следъ като се докаже чрезъ съдъ, че единъ човѣкъ е крадецъ, партията, която поставя тоя човѣкъ начело на своитъ листи и го издига начело на своето партийно управление, е една партия вагабонтска, безъ моралъ.

С. Пъйчевъ (з. в): Г. Дяковъ! Азъ Ви моля да бѣдете спокойни.

И. п. Янчевъ (з. в): Защо говорите така? Ами за бургазкия народенъ представителъ отъ Сговора тукъ се изнесоха разни свински афери. Защо сте го избрали за народенъ представителъ? Не говорете за тия работи! По-хубаво е да си мѣлчите, защото въ вашитъ срѣди има много помръсени работи.

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Г. Янчевъ! Въ миналата Камара единъ народенъ представителъ, за съжаление отъ село, съ потури, когото нашитъ министри тукъ разгалиха много, възползуванъ отъ значението, което му се даваше, опита се да извърши едно безобразие. Казваше се Марковъ, струва ми се. Щомъ се научи нашата парламентарна група и партията, веднага го изключихме и го дадохме подъ съдъ и не знамъ дали не е вече въ затвора; щомъ се научихме за г. Георги Поповъ — той не е извършилъ нищо, но се е опиталъ да извърши престѣпление — веднага го изключихме. Ето, г. Поповъ е тукъ, той е изключенъ.

Г. Поповъ (д. сг): Я да бѣдете малко по-скромненъ!

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Може да не сме били справедливи спрямо г. Поповъ, може би той единъ день ще се оправдае. . . .

Г. Поповъ (д. сг): Ако почна да говоря, много уста ще затвора. Казва се: „Земалъ е“. Кога, какъ, отъ кого? Нито една стотинка не е вземалъ Поповъ. Азъ бихъ желалъ въ всѣка партия да има такива Поповци!

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): (Къмъ земеделцитъ) Виждале ли колко е строга нашата партия!

Г. Поповъ (д. сг): Какъ не Ви е срамъ! И Вие имате дързостъ!

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Г. Грънчаровъ е осъденъ. Г. Гичевъ, който е интелектуалниятъ престъпникъ по фалсификацията на удостоверенията, е тукъ.

Министъръ Д. Христовъ: (Казва нѣщо на д-ръ Ц. Дяковъ)

И. п. Янчевъ (з. в): (Кѣмъ д-ръ Ц. Дяковъ) Билъ си мой другаръ въ сраство. Недей приема суфлѣорство отъ министра. Човѣкъ съ висше образование си!

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Г. министърътъ ми напомня известни факти, които трѣбва да ви се кажатъ. Тѣ сѣ толкова много, че асѣ човѣкъ не може да помни всичкитъ.

И. п. Янчевъ (з. в): Но и той не желае анекта въ министерството си, и той бѣга.

С. Пѣйчевъ (з. в): Г. г. народни представители! Азъ не очаквахъ да се правятъ такива апострофи и да се стига до такова положение — да разглеждаме смѣтки отпреди 9 юний и да говоримъ за членове на комиснитъ, които сѣ оземлявали по закона за т. п. с.

Председателътъ: Привършете, г. Пѣйчевъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Имамъ да говоря още половинъ часъ.

С. Савовъ (д. сг): По предмета приказвай!

С. Пѣйчевъ (з. в): Г. Дяковъ подхвърли едни апострофи, и азъ не можехъ да не се обясня, особено за павелския кметъ, че билъ осъжданъ за взяткаджийство и следъ това пакъ билъ кандидатиранъ за окръженъ съветникъ. Вие сте юристъ, г. Дяковъ. Единъ човѣкъ, който се осъжда за известно углавно престѣпление, знаете ли, че се лишаватъ отъ граждански и политически права?

Д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): Дѣлото не бѣше свършено.

С. Пѣйчевъ (з. в): Но и преди да бѣде осъденъ, ако бѣде привлѣченъ подъ углавно преследване, той се отстранява отъ длѣжностъ. Вие сте юристъ и знаете тия работи. Защо издете сега да се излагате като юристъ и да казвате, че осъдениятъ Кръстю Сидеровъ билъ кандидатиранъ за окръженъ съветникъ? Защото сме „дружбаши“ ли? Ами ти можешъ ли ми каза, колко земеделци отъ 9 юний насамъ не сѣ сѣдени? Ние ги знаемъ на прѣсти. Едва ли отъ петима ще намѣримъ двама, които да не сѣ сѣдени и да не сѣ разкарвани. Но моята целъ бѣше друга. Азъ ви казахъ известни факти за Стаматовъ, защото искахъ да изнеса предъ почитаемото Народно сѣбрание да види какви оргѣни Дирекцията на бѣжанцитъ праща да оземляватъ нещастнитъ бѣжанци тамъ долу. Казвамъ това, за да си вземе бележка г. министърътъ на земеделѣнието и да ги хване за ухото и да ги изхвърли отъ тамъ. Но ако е въпросъ за корупция, ако е въпросъ за престѣпления, малко ли сѣ престѣпленията, които изнася пресата ежедневно, вършени отъ бирници, отъ ваши висши държавни чиновници? Не съ стотици, а съ хиляди левове се крадатъ отъ държавното съкровище, отъ общинскитъ каси и т. н.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Г. Пѣйчевъ! Вашиятъ приятелъ въ Павлики не трѣбваше да се съгласи да прикрие работата, да се съгласи Стаматовъ да върне паритъ. Защо му е направила тази услуга?

С. Кърловъ (з. в): Той не е нашъ приятелъ.

Д. Витановъ (д. сг): Вие, г. Пѣйчевъ, като народенъ представителъ, какво направихте досега? Защо мълчахте толкова време? Сигурно е имадо нѣщо.

С. Пѣйчевъ (з. в): Има заявление въ Дирекцията на бѣжанцитъ.

Д. Витановъ (д. сг): Вие, като народенъ представителъ, какво направихте?

С. Пѣйчевъ (з. в): Ще ви кажа какво съмъ направилъ.

Д. Витановъ (д. сг): Нищо не сте направили.

С. Пѣйчевъ (з. в): Какъ ще доказвамъ азъ, когато има налице 25 бѣжанци, десетина шофьори, когато има налице единъ съдържателъ на ресторантъ, който дава бележки? Какви доказателства по-голъми отъ тия? Но азъ предлагамъ парламентарна анкета и не само за случая съ

Стаматовъ; дайте да направимъ една парламентарна анкета за оземляването на бѣжанцитъ и на безимотнитъ и малоимотни селяни въ всички окръзи. Приема ли се тая анкета? Нека ми каже г. министърътъ на земеделѣнието.

Министъръ Д. Христовъ: Понеже ме питашъ, да ти отговоря. Около 400 хиляди декара земя дружбанитъ отчуждиха и, по силата на чл. 34 отъ сегашествуващия законъ, 200 хиляди декара се признаха за неправилно раздадени, понеже съ тѣхъ сѣ били оземлени партизани дружбаши. Отъ тая корупция по-голъма не зная. Каква парламентарна анкета искате? Вие бѣхте обърнали поземелния фондъ на една салхана.

Т. Стоилковъ (д. сг): (Кѣмъ С. Пѣйчевъ) Вие оземлихте Минчо Дилиановъ, който никога не е хващаль орало. Той бѣше оземленъ въ курортно мѣсто, въ Варна, бѣше оземленъ и при Овчата купель. Бѣше вземаль най-ценни мѣста. И сега приказвате за честъ и за добродетели! Вие имате единъ набелязанъ човѣкъ съ много голѣмо име навремето, и му ладохте земя въ тѣзи мѣста, които служатъ за други цели. При Овчата купель земеделско стопанство не се създава; въ курортно мѣсто, Варна, земеделско стопанство не се създава. Минчо Дилиановъ кога е хващаль орало? Никога! Това е срамътъ! Вѣрно е, може да има грѣшки, но кои сѣ тия, които иматъ морално право да говорятъ по тѣзи въпроси? Така не става! Хайде-де!

С. Пѣйчевъ (з. в): Добре, де!

Т. Стоилковъ (д. сг): Цѣла анархия бѣше съ раздаването на земитъ.

Д. Даскаловъ (з. в): Минчо Дилиановъ е специалистъ.

Т. Стоилковъ (д. сг): Ама сега не го щете. Защо не го щете?

И. п. Янчевъ (з. в): При насъ е.

Т. Стоилковъ (д. сг): Той е общественъ човѣкъ. А пакъ защо не го щете?

И. Абаджиевъ (з. в): При насъ е, много добъръ човѣкъ е, съгласни сме съ тебе.

И. п. Янчевъ (з. в): Той е агрономъ, специалистъ; той бѣше оземленъ правилно.

Т. Стоилковъ (д. сг): И твоятъ орачлъкъ е като неговия! Отдавна баща ти се е скаралъ съ оралото, и ти не си орачъ! Всичко върви въ това тежко за цѣлия народъ и за цѣлата държава време.

И. п. Янчевъ (з. в): Ами Хрелопановъ . . .

Т. Стоилковъ (д. сг): Хрелопановъ има друга култура и друга е неговата обществена честъ. Вие не можете да го обвините въ безчестие. Оставете тая работа!

С. Пѣйчевъ (з. в): Спрете, г. Стоилковъ! Досега щѣхъ да свърша.

Г. г. народни представители! Следъ като изнесохъ тѣзи факти предъ почитаемото Сѣбрание и предъ г. министра, азъ очаквахъ, че той ще даде другъ отговоръ.

Министъръ Д. Христовъ: (Казва нѣщо)

С. Пѣйчевъ (з. в): Вие все така говорите, но съ това се излага Вашето име, както и името на Министерството на земеделѣнието.

Министъръ Д. Христовъ: Съ какво се излага?

С. Пѣйчевъ (з. в): Отде да знамъ!

Министъръ Д. Христовъ: Излагате се съ простацината си.

И. п. Янчевъ (з. в): Г. министре! Бждете по-внимателенъ. Може ли да говори така единъ министъръ?

С. Пѣйчевъ (з. в): Браво, г. министре! Друго не може да се очаква отъ Васъ.

Министъръ Д. Христовъ: Лесно говорите така: „Вашето име се излага“.

С. Пѣйчевъ (з. в): Вие сте честенъ човѣкъ. Защо се излагате така?

Министъръ Д. Христовъ: Ако има подобни работи за г. Стаматовъ не е при мене, защото Бѣжанската дирекция отговоръ? Защо правите тия диверсии? Най-напредъ г. Стаматовъ не е при мене, защото Бѣжанската дирекция не е при Министерството на земледѣлието. Хвърляте приказки така, топтанджийски.

С. Пѣйчевъ (з. в): Защо?

Министъръ Д. Христовъ: Защото Стаматовъ е чиновникъ въ Бѣжанската дирекция, а тя не е при Министерството на земледѣлието. Но има министъръ, който може да Ви отговори — пѣкъ и азъ ще Ви отговоря — ако направите питане. Ако не бъдете доволни отъ отговора, ще видимъ какво ще правимъ. Ще правимъ парламентарна анкета въ Павликени, какъ сж яли и пили и какъ сж се подкупували! Азъ оспорвамъ Вашитѣ факти по тази проста причина, защото не сж вѣрни.

С. Пѣйчевъ (з. в): Миналата година отправихъ къмъ Васъ едно питане. Отговорихте ли ми?

Министъръ Д. Христовъ: Винаги съмъ готовъ да отговарямъ на Вашитѣ питання. Какви сж тѣзи питання? Преливане отъ пусто въ праздно. Язѣкъ Ви за сурата и че представлявате селската маса.

И. п. Янчевъ (з. в): Г. министре! Много топтанджийски апострофи правите на срагора.

С. Пѣйчевъ (з. в): Вие много грубо се държите.

Министъръ Д. Христовъ: Вие говорите много грубо. Обвинявате чиновници, безъ да приведете факти и доказателства, а разправяте само масали отъ кръчмитѣ. Направете питане, за да Ви отговоря азъ или надлежниятъ министъръ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Азъ Ви излагамъ факти и искамъ анкета, но Вие мълчите.

И. п. Янчевъ (з. в): Г. Пѣйчевъ! Питайте, дали директорътъ за настаняване на бѣжанцитѣ, г. инженеръ Сарафовъ, е назначенъ отъ правителството. Кой го е назначилъ, кой му е прямиятъ началникъ?

С. Пѣйчевъ (з. в): Не се отговаря съ думитѣ „дружбащина“ и „простащина“, а трѣбва да излѣзете да ни опровергавате съ факти.

Министъръ Д. Христовъ: Половинъ часть ни занимавате съ механджийски работи. Това сериозно ли е?

С. Пѣйчевъ (з. в): Защото не говоря споредъ Вашитѣ разбирания.

Министъръ Д. Христовъ: Направете питане и ще Ви се отговори.

С. Пѣйчевъ (з. в): Целта на сегашния законопроектъ и на политиката на министра на земледѣлието е да се отчуждатъ общинскитѣ и държавнитѣ мери. За тѣхъ нѣма свидѣлство, защото не сж частни. Но знаете ли, г. министре, на какво мязаме ние, българи, по този начинъ?

Министъръ Д. Христовъ: 8 години се минаха, и вашиятъ мантилетъ още не е нормаленъ. Ами че тѣзи частни земи татарски ли сж, хунски ли сж, китайски ли сж? Тѣ сж пакъ български. Защо говорите тѣзи работи? Говорете сериозно. Вашиятъ законъ си бѣше поставилъ за целъ да експроприира, да открадне и да ограби, а нашиятъ законъ за трудовитѣ земледѣлски стопанства си е поставилъ за целъ да разрешава културни и стопански задачи.

С. Пѣйчевъ (з. в): Оставатъ ми още нѣколко минути, а Вие не ми давате възможностъ да се изкажа. Вие имате възможностъ да говорите и три дена.

Министъръ Д. Христовъ: Ще Ви кажа какви кражби сте вършили съ вашия законъ.

С. Савовъ (д. ст): На чужда врата хлопашъ, г. Пѣйчевъ, безъ да знаешъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Никога не сме смѣтали частнитѣ земи за хунски или татарски, а сме ги смѣтали като земи на български граждани и подданици. Но сме считали, че тѣзи хора притежаватъ нѣщо повече, отколкото трѣбва да се притежава, и затова трѣбва да имъ се отрѣже малко. Но азъ ви питамъ: когато вие сте толкова щедри да давате държавнитѣ и общинскитѣ мери и имоти, не смѣтате ли, че по този начинъ развращавате българския народъ — да не мислѣ за общинската и държавната собственост? Идете въ едно село и кажете: „Ще ви разоремъ още 1.000 декара отъ мерата“, ще се натъкнете на единъ ужасъ, защото я смѣтатъ за общинска собственост.

Министъръ Д. Христовъ: Това е работа, която тоже не разбирашъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Тѣй ли трѣбва да отговаряте?

Министъръ Д. Христовъ: Съ тѣзи мери се поддържане дружбашкиятъ духъ у населението.

С. Пѣйчевъ (з. в): Съ вашата политика и съ безразборното обработване на меритѣ вие докарахте работата дотамъ, да остане селото безъ мера. Законътъ за трудовата поземелна собственост бѣше запазилъ всички градски и селски мери, но вие го нарушихте съ вашитѣ мѣроприятия, взимани отъ тукъ и проведени долу отъ подвижнитѣ земледѣлски катедри — да се раздаватъ мери за фуражни ниви и за не знамъ какво — и така се докара работата дотамъ, че населението остана безъ мери.

Но вие не обръщате внимание и на другъ фактъ, който е много интересенъ не само за министерството, но и за България. Вие знаете какъвъ голѣмъ е процентътъ на туберкулозния рогатъ добитѣкъ въ България. Има статистически данни за това отъ ветеринари, които сж направили провѣрки въ всички окръзи. Туберкулозата на добитѣка се дължи изключително на това, че нѣма мери, дето той да се разхожда на слънце. Ами че това е най-просто нѣщо. За грѣдоболнитѣ хора държавата строи санаториуми, изложени на слънце, а за добитѣка вие карате хората да строятъ модерни обори, където да държатъ добитѣка си посрѣдъ лѣто! Това земледѣлска политика ли е? Но нали мерата е общинска, вие не я щадите за нищо.

М. Мотевъ (д. ст): Лъжешъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Вие не познавате селския животъ. Вие слушате нѣколко лоши съветници, които ви заблуждаватъ и ви лъжатъ. Вие доставихте миналата година люцерново семе, което остана непласирано. Вие доставяте машини, за които ще говоря по-после. Но азъ смѣтамъ, че държавата нѣма никаква облага отъ водената досега политика на Министерството на земледѣлието и че зърненото производство въ страната нѣма никакво увеличение. Вие, съ вашата земледѣлска политика, докарахте положението дотамъ, да се внасятъ съ хиляди вагони жито отъ чужбина. Но когато ние Ви говоримъ, Вие ни отговаряте съ „простащина“ и „дружбащина“, защото много лесно Ви иде на езика да кажете това и изглежда, че много Ви е приятно да нагрубите когото и да било въ този Парламентъ.

Министъръ Д. Христовъ: Ако не бѣхте си играли съ поземелната собственост, нѣмаше да ви упрѣкваме. Понеже вие я разстроихте, затова се намали производството. Не знаямъ дали ще го разберете.

С. Пѣйчевъ (з. в): Ние ви съветваме, като хора, които излизатъ отъ земледѣлската срѣда, като хора, които познаватъ отблизо фактическото положение на земледѣлца и поминѣка му. Ние сме ви съветвали много пѣти и за въ бѣдеше ще ви съветваме.

Министъръ Д. Христовъ: Вие можете да бъдете дружбашъ, но не земледѣлецъ. Между „дружбащъ“ и „земледѣлецъ“ има разлика.

С. Пѣйчевъ (з. в): Така ли? Като кажете „дружбащъ“, олевка Ви на душата, а като кажете „земледѣлецъ“, разбирате, че такива сж само онѣзи, които Ви посрѣщатъ и Ви устройватъ банкети въ селата! Вие смѣтате за земледѣлецъ овчемоилския кметъ и други, но азъ ще Ви кажа, че земледѣлцитѣ сж въ Земледѣлския съюзъ. Има и заблудени, които сж трѣгнали следъ Васъ или следъ други политически партии, но тѣ ще си дойдатъ въ своята велика организация, наречена Земледѣлски съюзъ, въпрѣки че ги наричатъ простащи.

Министъръ Д. Христовъ: Вашата велика организация е организация на мизерията, на деморализацията и на сиромашията.

С. Пѣйчевъ (з. в): Г. министре! Апелираме къмъ Васъ да се откажете отъ това измѣнение на закона, защото Вие не можете да си представите какъвъ хаосъ ще настане въ България, че утре ще се нагъкнете на една опасностъ, и ще трѣбва ще дирите срѣдства и пѣтица да се справите съ нея. Вие не можете да се отървете отъ влиянието и приятелството на Ваши близки партизани, защото смѣтате, че безъ тѣхъ Сговорътъ не може да съществува, и затова искате сега за нѣколко личности да върнете манастирскигъ и частнитѣ имоги. Разберете едно: че Вие не само не сте въ състояние да провеждате една земеделска политика, но и вътрешната и външната ви политика е дошла до такова положение, че днесъ да се чути въчи българинъ кѣде да отиде и да намѣри 5 гроша за хлѣбъ. Щомъ е тъй, освободете тоя постъ, не се грижете за тоя народъ, той ще си намѣри едно ново, народно управление, което да го спаси. (Ржкоплѣскания отъ земеделцитѣ)

М. Мотевъ (д. сг): Само вие не представлявате българския народъ, а и вие.

Председателътъ: Ще опредѣлимъ дневниятъ редъ за следващото заседание, което ще бѣде въ вторникъ.

Председателството предлага следния дневенъ редъ:

1. Трето четене законопроекта за измѣнение чл. 18 отъ закона за земеделскитѣ опитни и контролни институти;

Първо четене законопроектитѣ:

2. За измѣнение закона за т. з. с. (Продължение разискванията);

3. За признаване права на индустриална концесия за производство на памучни прежди на акционерното дружество „Текстиль“ въ Варна;

Второ четене законопроектитѣ:

4. За измѣнение и допълнение на закона за гербовия налогъ;

5. за освобождаване гаранцитѣ на отчетниците, служили при Борисовградското мирово съдилище и при Трънския окръженъ съдъ — на Бръзничкия съдебенъ изпълнителенъ участъкъ, зданията на които сѣ били опожарени и пр.;

6. Първо четене законопроекта за възлагане на Българската земеделска банка да достави за смѣтка на държавата земеделски орѣдия и машини на стойностъ около 100.000.000 л. (Продължение разискванията);

7. Докладъ на прошектарната комисия.

Конто сѣ съгласни съ този дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 19 ч. 47 м.)

Председателъ: АЛ. Ц. ЦАНКОВЪ

Подпредседателъ: В. ДИМЧЕВЪ

Секретаръ: П. ГАГОВЪ

Замѣстникъ-секретаръ: Д-РЪ Н. ЧИРПАНЛИЕВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: Д. АНТОНОВЪ

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

- Стр. Стр.
- Отпуски**, разрешени на народните представители: Йорданъ Мирчевъ, д-ръ Борисъ Николовъ, Григоръ Василевъ, Димитъръ Яневъ, Борисъ Евтимовъ, Христо Горневъ, Славчо Ивановъ, Добри Митевъ, Недѣлко Топаловъ, Христо Мариновъ, Никола Владовъ и Димитъръ Стефановъ . . . 437
- Питания:** 1) отъ народния представител Константинъ Томовъ къмъ министра на търговията, промишлеността и труда — относно мърките отъ страна на министерството за туряне край на стачката въ Свищовската търговска гимназия. (Съобщение) . . . 437
- 2) отъ народния представител Иванъ В. Петровъ къмъ министър-председателя и министъръ на вътрешните работи и народното драве — относно нѣкои действия на плѣвския окръженъ управителъ Хайдудовъ, полицейския приставъ Коста Стефановъ и нѣкои полицейски стражари. (Съобщение) . . . 437
- Предложения:** 1) за одобрение споразумението между министра на финансите и предприемача по възобновяване Народния театъръ, Маринъ П. Диковъ. (Едно четене — приемане) . . . 438
- 2) за задържане на държавна служба, докато бжде замѣстенъ отъ българинъ, преподавателя въ клона на Държавното сръдно техническо училище въ гр. Луковитъ — руския поданикъ Евгени Ващенко. (Едно четене — приемане) . . . 438
- Законопроекти:** 1) за одобрение XIV-то и XXI-то постановления на Министерския съветъ, взети въ заседанията му на 31 юлий 1929 г., протоколъ № 65, и отъ 6 септемврий с. г., протоколъ № 73. (Трето четене — приемане) . . . 437
- 2) за измѣнение закона за трудовитъ земеделски стопанства. (Първо четене — продължение разискванията) . . . 445
- Прошения:** 1) Старо-Орѣхово, село отъ Варненска околия, общинския кметъ — да се отсѣпни безплатно на жителитъ на с. Старо-Орѣхово и Ново-Орѣхово, Варненска околия, ползуването отъ тревнитъ произведения въ държавното блато, находящо се между сѣшитъ села. (Прието) . . . 438
- 2) Цампаровъ Калоянъ Тодоровъ, отъ гр. Варна, живущъ въ гр. София — да се отпусне на Калоянъ Тодоровъ Цампаровъ, отъ гр. Варна, живущъ въ гр. София, еднократна държавна помощ въ размѣръ 10.000 л. (Прието) . . . 438
- 3) Айваджикъ, село отъ Варненска околия, жителитъ — да се опрости на жителитъ на с. Айваджикъ, Варненска околия, сумата 94.744.12 л. обезщетение въ полза на държавното скъровище по нарушение закона за горитъ, съгласно писмото № 240 отъ 18 януарий 1926 г. на Варненския държавенъ лесничей. (Прието) . . . 438
- 4) Иерусалимовичъ Владимиръ Тодоровъ, отъ гр. Стара-Загора — да се отпусне на Владимиръ Тодоровъ Иерусалимовичъ, отъ гр. Стара-Загора, еднократна държавна помощ въ размѣръ 10.000 л. (Прието) . . . 439
- 5) Кондурджиева Бона Николова, отъ гр. Габрово — да се отпусне на Бона Николова Кондурджиева отъ гр. Габрово, еднократна държавна помощ въ размѣръ 5.000 л. (Прието) . . . 439
- 6) Табакови Зюмбюла, Слава и Димитъръ Г., първата за себе си и като представителка на малолѣтнитъ си деца Марийка, Христо и Василъ Г. Табакови, отъ гр. Нова-Загора — да се опрости на Зюмбюла, Слава и Димитъръ Г. Табакови, първата за себе си и като представителка на малолѣтнитъ Марийка, Христо и Василъ Г. Табакови, всички наследници на покойния Господинъ С. Табаковъ, отъ гр. Нова-Загора, сумата 15.843 л., лихвата имъ и 1.577.70 л. сѣдебни разноски, при сѣдени въ полза на държавата по изпълнителния листъ № 631/1926 г. на Старозагорския окръженъ сѣдъ. (Прието) . . . 439
- 7) Грънчаровъ Никола Из., отъ гр. Трънъ — да се отпусне на Никола Из. Грънчаровъ, отъ гр. Трънъ, еднократна държавна помощ въ размѣръ 50.000 л. (Врѣща се въ комисията за ново разглеждане, понеже просителтъ е умрѣлъ) . . . 439
- 8) Райновъ Витанъ Д., отъ гр. София — при класиране за пенсия на Витанъ Д. Райновъ, отъ гр. София, службата му като чиновникъ за особени порѣчки при Министерството на войната съ годишна заплата 5.700 л. и нагоре да се приравни съ службата на началникъ на ликвидационно отдѣление презъ 1926 г. при сѣщото министерството. (Прието) . . . 439
- 9) Димитрова Кана, отъ с. Бракъовци, Годечко — да се отпусне на Кана Димитрова, отъ с. Бракъовци, Годечко, вдовица отъ войната, съ петъ малолѣтни деца, еднократна държавна помощ 5.000 л. (Прието) . . . 440
- 10) „Шрайхгарнова текстилна фабрика“, събирателно дружество въ гр. Пловдивъ — да се опрости на събирателното дружество „Шрайхгарнова текстилна фабрика“, въ гр. Пловдивъ, сумата 34.130 л. основенъ данѣкъ за 1925/1926 и 1926/1927 финансови години както и врѣхнитъ върху сѣщия данѣкъ. (Прието) . . . 440
- 11) Герова Мария Т., отъ гр. София — да се отпусне даромъ на Мария Т. Герова, отъ гр. София, съпруга на подполковникъ Тодоръ Геровъ, убитъ презъ време на войната: а) 20.000 дукли отъ държавната тухларна фабрика въ гр. София и б) 20 кубически метра грубъ дървенъ строителенъ материалъ отъ държавнитъ гори. (Неприето) . . . 440
- 12) Дойчевъ Иванъ, отъ с. Голобродо, Чирпанска околия — да се опрости на Иванъ Дойчевъ, отъ с. Голобродо, Чирпанска околия, сумата 32.900 л., наложенъ му данѣкъ върху печалбитъ презъ време на войната, и 6.580 л. глоба за закъснение — всичко 39.480 л. (Прието) . . . 441
- 13) Ангеловъ Петъръ, отъ гава Бойчиновци — да се отпусне на Петъръ Ангеловъ, началникъ на ж. п. станция Бойчиновци, еднократна държавна помощ въ размѣръ 5.000 л. (Неприето) . . . 441
- 14) Василико, градъ, настоятелството на читалището „Георги Кондоловъ“ — да се отсѣпни даромъ на настоятелството на българското народно читалище „Георги Кондоловъ“, въ гр. Василико, държавното здание на ул. „Крайморска“ № 74, бивше притежание на емигранти гърци, за да послужи за помѣщение на сѣщото читалище. (Прието) . . . 441
- 15) „Зографъ“, български манастиръ, въ „Света гора“ (Аточъ — Гърция) — да се отсѣпни даромъ на светогорския български манастиръ „Зографъ“, въ Аточъ (Гърция) държавниятъ парцелъ въ гр. Пловдивъ, кварталъ № 108, съ пространство, застроено и не застроено, 835.10 кв. м., при граници улица № 3 „Търговска“, улица № 37 „Л. Каравеловъ“, Георги Дончевъ и наследниците на Х. Г. Павловъ. (Прието) . . . 441
- 16) Вуксанова Надя Паховичъ, отъ гр. София — да се отпусне на Надя Паховичъ Вуксанова, отъ гр. София, народна пенсия въ размѣръ 500 (петстотинъ) лева месечно. (Прието) . . . 441
- 17) п. Атанасова Христо, отъ гр. Карнобатъ — да се отпусне на Христо п. Атанасова, бѣжанка, живуща въ гр. Карнобатъ, еднократна държавна помощ въ размѣръ 20.000 л. (Прието) . . . 441
- 18) Личеви Агдая и Димитъръ Г., отъ гр. София — да се опрости на Агдая и Димитъръ Г. Личеви, отъ гр. София, сумата 17.717 л., надвзета военнопенсионална пенсия по пенсионна книжка № 139.482. (Прието) . . . 441
- 19) Лютовиева Мария Из., отъ гр. София — да се увеличи народната пенсия на Мария Из. Лютовиева, живуща въ гр. София, на 800 (осемстотинъ) лева месечно. (Прието) . . . 442
- 20) Лазаровъ Пешо Ил., отъ с. Осиковица, Орханйиска околия — да се опрости на Пешо Ил. Лазаровъ, отъ с. Осиковица, Орханйиска околия, сумата 2.001 л., съ лихвитъ имъ, за кѣто е начетенъ съ постановление № 1.191 отъ 11 септемврий 1922 г. на Министерството на финансите, като касиеръ на комисията за подпомагане беднитъ войнишки семейства презъ време на войната въ Врачешката община, сѣщата околия. (Прието) . . . 442

- Стр. 442
- 21) Бакалова Гана Ц., отъ гр. София — отпущната отъ ХХІІ-то обикновено Народно събрание, I редовна сесия, въ 116 заседание, държано на 20 юлий 1928 г., народна пенсия, въ размѣръ 2.000 л. месечно, остава само върху името на съпругата на покойния народенъ поетъ и писателъ Цанко Бакаловъ Церковски — Гана Цанкова Бакалова, до встъпването ѝ въ бракъ. (Прието) 442
- 22) Митова Сева Николова, отъ с. Кумарица, Софийска околия — да се отпусне на Сева Николова Митова, отъ с. Кумарица, Софийска околия — за нея и малолѣтнитъ ѝ деца, еднократна държавна помощ въ размѣръ 10.000 л. (Прието) 442
- 23) Ушлинова Донка Ставрева, отъ гр. Варна — да се отпусне на Донка Ставрева Ушлинова, отъ гр. Варна, народна пенсия въ размѣръ 1.000 (хиляда) лева месечно. (Прието) 442
- 24) Милославци, село отъ Трънска околия, общинския кметъ — да се опрости на Милославската селска община, Трънска околия, сумата 6.000 л., дължимъ абонаментъ на Държавната печатница за стенографски дневници на Народното събрание. (Прието) 442
- 25) Мариновъ Михаилъ, отъ гр. София — да се опрости на Михаилъ Мариновъ, отъ гр. София, сумата 4.993 л., наложена му глоба за неправилно получена пенсия за изслужено време. (Прието) 442
- 26) Бакалова Марийка Ж., отъ гр. София — да се увеличи народната пенсия на Марийка Ж. Бакалова, отъ гр. София, на 2.000 (две хиляди) лева месечно. (Прието) 443
- 27) Пешевъ Иванъ, отъ с. Чипоровци, Фердинандска околия — да се опрости на Иванъ Пешевъ, отъ с. Чипоровци, Фердинандска околия, сумата 10.303'09 л., глоба и 369 л. съдебни разходи, наложени му като уроителъ на дребенъ добитъкъ при бившата Дирекция за стопански грижи и обществена предвидливостъ презъ 1918 г. (Прието) 443
- 28) Каровъ Дечко, отъ гр. Шуменъ — да се опрости на Дечко Каровъ, отъ гр. Шуменъ, сумата 7.855'33 л., за която той е начетенъ съ постановление № 61 отъ 10 априлъ 1924 г. на Шуменската окръжна постоянна комисия, като бившъ секретаръ-бирникъ въ Енджекойската селска община. (Прието) 443
- 29) Бранковъ Божилъ, отъ гр. София — да се отпусне на Божилъ Бранковъ, отъ гр. София, еднократна държавна помощ въ размѣръ 5.000 л. (Прието) 443
- 30) Колови Петъръ и Митра отъ с. Нови-ханъ, Новоселска околия — да се отпусне на Петъръ Колови и Митра Петрова Колова, отъ с. Нови-ханъ, Новоселска околия, еднократна държавна помощ въ размѣръ 11.000 л. (Прието) 443
- 31) Варна, градъ, общинското управление — да се отстъпи безплатно на българското училищно настоятелство въ гр. Варна собствеността на държавния хамбаръ, заедно съ принадлежащото му мѣсто, находящъ се въ търговската частъ на сѣщия градъ, между улицитъ: „Василъ Левски“, „Цариградска“, „Гургюлятъ“ и „Магазина“. (Прието) 443
- 32) Чипевъ Лука Ф., отъ гр. Ломъ — да се опрости на Лука Ф. Чипевъ, отъ гр. Ломъ, сумата 14.083'90 л., за която той е задълженъ съ постановление № 777 отъ 10 мартъ 1925 г. на Ломската митница за непредадени колетъ презъ 1921 г., като комисионеръ при сѣщата митница. (Прието) 443
- 33) Смилянъ, село отъ Пашмаклийска околия — да се отстъпи безплатно на жителитъ на с. Смилянъ, Пашмаклийска околия, държавната нива, находяща се въ центъра на сѣщото село, мѣстността „Блатата“, отъ 35 декари, при сѣседъ: отъ две страни пѣтъ, Хафузъ Асановъ и Арифъ Тахировъ Конадски. за построяване църква върху сѣщата нива. (Прието) 443
- 34) Аргировъ Григоръ, отъ с. Дѣдово, Пловдивска околия — да се отпусне на Григоръ Аргировъ, отъ с. Дѣдово, Пловдивска околия, еднократна държавна помощ въ размѣръ 10.000 л. (Прието) 443
- 35) Никифорова Данка Петрова, отъ гр. Севлиево — да се опрости на наследниците на покойния Петъръ Никифоровъ Симеоновъ, отъ гр. Севлиево, сумата 21.872'50 л. съ лихвитъ имъ, за която сума сѣщиятъ е билъ задълженъ въ полза на държавното съкровище съ постановление № 113 отъ 22 мартъ 1927 г. на Министерството на финанситъ за изгубване на колетъ, като бившъ пощилионъ при Софийската пощенска митница. (Прието) 444
- 36) Бобчевъ Ив. В., отъ гр. София — да се опрости на Иванъ В. Бобчевъ, запасенъ полковникъ, отъ гр. София, сума 15.000 л. съ следующата имъ се лихва, за която сума сѣщиятъ, като бившъ интендантъ на съединенитъ армии, е начетенъ съ постановление № 189 отъ 23 май 1925 г. на министъра на финанситъ (Главна ликвидационна комисия). (Прието) 444
- 37) Пакови Мартинъ и Дуда Атанасови, отъ с. Горна-баня, Софийска околия — да се отпусне на Мартинъ Атанасовъ и Дуда Мартанова, отъ с. Горна-баня, Софийска околия, еднократна държавна помощ въ размѣръ 50.000 л. (Прието) 444
- 38) Данаилова Наталия Г., отъ гр. София — да се отпусне на Наталия Г. Данаилова, отъ гр. София, за нея и малолѣтнитъ ѝ деца, еднократна държавна помощ въ размѣръ 30.000 л. (Прието) 444
- 39) Плѣвентъ, градъ, управителниятъ съветъ на лозаро-винарската кооперация „Плѣвентска гъмза“ — да се отпусне на лозаро-винарската кооперация „Плѣвентска гъмза“, въ гр. Плѣвентъ, 400 куб. метра бѣчварски дѣги отъ трудовото горско стопанство „Тича“ срещу заплащане по 600 л. кубическия метъръ за рѣзната обработка, а отсичането да стане даромъ. (Прието) 444
- 40) Чанакчиево, село отъ Пещерска околия — да се отстъпи на жителитъ на с. Чанакчиево, Пещерска околия, държавната гора въ землището на сѣщото село, називаема „Черввата вода“, отъ около 2.400 декари, срещу заплащане по 500 (петстотинъ) лева единия декаръ. (Прието) 444
- 41) Димовъ Киро, отъ гр. Хасково — да се опрости на Киро Димовъ, отъ гр. Хасково, сумата 1.789 л., съ лихвитъ и разходскитъ, за които сѣщиятъ е осъденъ въ полза на държавното съкровище по граждански дѣла № № 436, 437, 442—447, 456, 470—475/1920 г. на Хасковски мирови сѣдия. (Прието) 444
- 42) Господиновъ Господинъ Димитровъ, отъ с. Градецъ, Котленска околия — да се отпусне на Господинъ Димитровъ Господиновъ, отъ с. Градецъ, Котленска околия, еднократна държавна помощ въ размѣръ 10.000 л., съ задължение да не води процесъ противъ държавата за причинени вреди и загуби отъ опожаряване мелницата му презъ 1924 г. (Прието) 445
- 43) Божуркинъ Костадинъ Ламбревъ, отъ гр. Пещера — да се опрости на Костадинъ Ламбревъ Божуркинъ, отъ гр. Пещера, сумата 1.006 л., наложена му глоба по фискално дѣло № 394/1926 г. на пещерския мирови сѣдия по нарушение закона за горитъ. (Прието) 445
- 44) Овчаровъ Петъръ П., отъ гр. Варна — да се опрости на Петъръ П. Овчаровъ, отъ гр. Варна, сумата 22.720'30 л., за която той е начетенъ като митнически посрѣдникъ презъ 1918 г. въ гр. Ксанти. (Прието) 445
- 45) Аланъ-Кайрякъ, село отъ Бургазска околия, общинскиятъ съветъ — да се отстъпи на жителитъ на Аланъ-Кайрякъ, Бургазска околия, държавна гора „Гроздъ-баиръ“, въ землището на сѣщото село, срещу заплащане стойността ѝ 2.600.000 л. (Прието) 445
- 46) Вучевъ Михаилъ, отъ гр. Варна — да се опрости на Михаилъ Вучевъ, запасенъ полковникъ, отъ гр. Варна, сумата 110.350 л., за която той е начетенъ съ решение № 456 отъ 24 мартъ 1927 г. на Върховната смѣтна палата. (Прието) 445

Дневенъ редъ за следващото заседание 445